UCHWAŁA XXI/126/20
Rady Gminy Kampinos
z dnia 09 marca 2020 r.

w sprawie przyjęcia „Raportu z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Kampinos do roku 2020 z perspektywą na lata 2021-2024 za lata 2017-2018"

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2019 poz. 506 ze zm.), w związku z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. 2019 poz. 1396 ze zm.), Rada Gminy Kampinos Gdański uchwala, co następuje:

§1.

Przyjmuje się **„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Kampinos do roku 2020 z perspektywą na lata 2021-2024 za lata 2017-2018"** w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej Uchwały.

§2.

Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kampinos.

§3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Krzysztof Sucharski

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2019 poz. 1396 ze zm.) w celu realizacji polityki ekologicznej państwa na poziomie lokalnym, gminy zostały zobligowane do sporządzenia gminnych programów ochrony środowiska, jako realizujących politykę ekologiczną państwa.

„Program ochrony środowiska dla Gminy Kampinos do roku 2020 z perspektywą na lata 2021-2024" został przyjęty Uchwałą nr XXXVI/159/16 Rady Gminy Kampinos z dnia 24 października 2016 r.

W oparciu o art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2019 poz. 1396 ze zm.) Wójt Gminy Kampinos sporządza co dwa lata raport z realizacji Programu ochrony środowiska, który przedstawia Radzie Gminy Kampinos. Po przedstawieniu Raportu organowi wykonawczemu dokument ten ustawowo zostaje przekazany organowi wykonawczemu powiatu, tj. do Zarządu Powiatu Warszawskiego Zachodniego.

Opracowanie stanowi realizację ustawowego obowiązku w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2018 r.

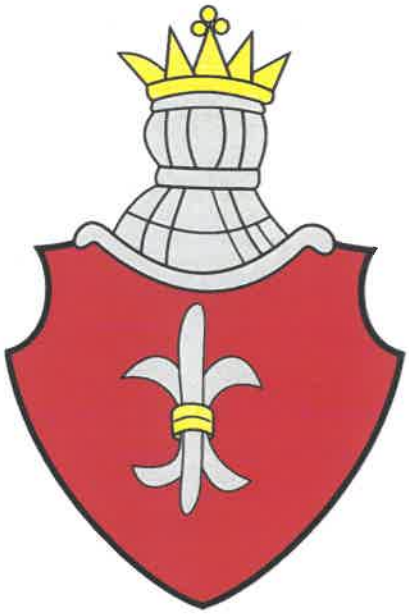
Zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2020 poz. 283) opracowany Raport podlega zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Zakres niezbędnych informacji, jakie zawiera Raport odpowiada treści przyjętego „Programu ochrony środowiska dla Gminy Kampinos do roku 2020 z perspektywą na lata 2021-2024". W Raporcie przedstawiane są postępy z realizacji każdego z zadań wytyczonych w Programie.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Krzysztof Sucharski

Raport z wykonania
Programu ochrony środowiska
dla Gminy Kampinos do roku 2020
z perspektywą na lata 2021-2024
za lata 2017-2018

Greenkey
Rozwiązania dla środowiska

Luty, 2020 r.

Zamawiający:
Gmina Kampinos
Urząd Gminy Kampinos
ul. Niepokalanowska 3
05-085 Kampinos

Wykonawca:
Green Key Joanna Masiota - Tomaszewska
ul. Unii Lubelskiej 3/307 i 307A
61-249 Poznań
www.greenkey.pl

Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Kampinos do roku 2020 z perspektywą na lata 2021-2024

za lata 2017-2018

Kierownik projektu:
mgr Joanna Masiota - Tomaszewska

Autorzy opracowania:
mgr Kamil Nabagło
mgr Andrzej Karkowski

Luty, 2020 r.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP 5

1.1. Podstawy merytoryczne opracowania 5
1.2. Podstawowe informacje dotyczące Gminy Kampinos 7

2. STAN ŚRODOWISKA W LATACH 2017-2018 8

2.1. Jakość powietrza 8
2.1.1. Ocena jakości powietrza dla strefy mazowieckiej w latach 2016-2018 9
2.1.2. Jakość powietrza na stacjach pomiarowych zlokalizowanych na terenie Gminy Kampinos 11
2.2. Poziom hałasu 13
2.3. Pola elektromagnetyczne 14
2.3.1. Monitoring pól elektromagnetycznych w Gminie Kampinos 14
2.4. Wody podziemne 15
2.4.1. Ocena stanu czystości wód podziemnych 17
2.5. Wody powierzchniowe 18
2.5.1. Ocena stanu czystości wód powierzchniowych 19
2.6. Gospodarka wodno-ściekowa 23
2.6.1. Rozwój infrastruktury wodociągowej 24
2.6.2. Rozwój infrastruktury kanalizacyjnej 25
2.7. Zasoby geologiczne 27
2.8. Gleby 27
2.8.1. Rekultywacja obszarów zdegradowanych 28
2.8.2. Rejestr osuwisk i obszarów narażonych na występowanie ruchów masowych 28
2.8.3. Zagospodarowanie przestrzenne 29
2.9. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów 29
2.9.1. Unieszkodliwiane wyrobów zawierających azbest 31
2.10. Zasoby przyrodnicze 31
2.10.1. Parki narodowe 31
2.10.2. Obszary Natura 2000 32
2.10.3. Obszary chronionego krajobrazu 33
2.10.4. Pomniki przyrody 34
2.10.5. Lasy 35
2.11. Poważne awarie 35

3. ZREALIZOWANE W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI CELÓW EKOLOGICZNYCH ZAWARTYCH W PROGRAMIE OCHORNY ŚRODOWISKA 37

3.1. Cel ekologiczny: minimalizacja składowanych odpadów i likwidacja dzikich wysypisk 37
3.2. Cel ekologiczny: poprawa jakości powietrza 38
3.3. Cel ekologiczny: poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych 40

3.4. Cel ekologiczny: wzrost świadomości społeczeństwa w zakresie ochrony środowiska 42

4. WSKAŹNIKI REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA 44

5. PODSUMOWANIE I WNIOSKI 49

SPIS TABEL 51

SPIS RYCIN 51

1. WSTĘP

1.1. Podstawy merytoryczne opracowania

Niniejszy dokument – Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Kampinos do roku 2020 z perspektywą na lata 2021-2024 za lata 2017-2018 dotyczy przyjętego Uchwałą nr XXXVI/159/16 Rady Gminy Kampinos z dnia 24 października 2016 r. Programu ochrony środowiska dla Gminy Kampinos do roku 2020 z perspektywą na lata 2021-2024.

Jest to kolejny Raport z Programu Ochrony Środowiska. Poprzedni obejmował lata 2015-2016, a jeszcze wcześniejszy – lata 2012-2014. Władze samorządowe wywiązują się z ustawowego obowiązku prowadzenia procesu ewaluacji oraz monitoringu obowiązujących w Gminie programów ochrony środowiska.

W oparciu o art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2019 poz. 1396 ze zm.) organ Gminy sporządza bowiem co dwa lata raport z realizacji programu ochrony środowiska (zwany dalej Raportem), który przedstawia Radzie Gminy. Po przedstawieniu Raportu organowi wykonawczemu dokument ten ustawowo zostanie przekazany organowi wykonawczemu powiatu. Niniejsze opracowanie stanowi realizację ustawowego obowiązku w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2018 r.

Zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 poz. 2081 ze zm.) opracowany Raport podlega zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Zakres niezbędnych informacji, jakie zawiera Raport odpowiada treści przyjętego Programu ochrony środowiska (zwanego dalej Programem, POŚ). W dokumencie tym przedstawiane są postępy z realizacji zadań wytyczonych w Programie, zarówno w zakresie zadań własnych Gminy, jak i zadań koordynowanych, monitorowanych.

Raport określa stopień realizacji przyjętych w roku 2016 założeń i planowanych przedsięwzięć. Poszczególne zadania zostały pogrupowane w odpowiadające im kierunki interwencji oraz cele. Poniżej w Tabeli przedstawiono wyznaczone w Programie cele ekologiczne, kierunki interwencji oraz zadania.

Tabela 1. Wyznaczone w Programie cele ekologiczne, kierunki interwencji i zadania

LP.	OBSZARY INTERWENCJI	WYZNACZONE CELE EKOLOGICZNE	KIERUNKI INTERWENCJI	ZADANIA
1	Gospodarka odpadami	Minimalizacja składowanych odpadów i likwidacja dzikich wysypisk	Budowa infrastruktury do selektywnego zbierania odpadów komunalnych	Budowa Punku Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) w Gminie Kampinos
			Racjonalne gospodarowanie odpadami	Utrzymanie funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Kampinos
2	Ochrona powietrza i klimatu	Poprawa jakości powietrza	Termomodernizacja budynków	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Kampinos
3	Gospodarka wodno-ściekowa	Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych	Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym realizacja programów sanitacja w zabudowie rozproszonej	Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowościach: Kampinos A, Kampinos, Wiejca, Strzyżew Parcele, Strojec, Wola Pasikońska, Strzyżew Wieś, Rzęszyce
4	Zasoby przyrodnicze	Wzrost świadomości społeczeństwa w zakresie ochrony środowiska	Edukacja mieszkańców gminy w zakresie ekologii	Organizacja w Gminie Kampinos cyklicznych konkursów ekologicznych „Bio-różnorodności"
				Organizacja konferencji edukacyjnej nt. planowania przestrzennego w aspekcie ochrony bioróżnorodności obszarów chronionych

Źródło: opracowanie własne

Harmonogram realizacyjny POŚ zakłada realizację zadań wyłącznie przez samorząd Gminy Kampinos, ale raport został opracowany na podstawie danych i informacji uzyskanych także od innych jednostek.

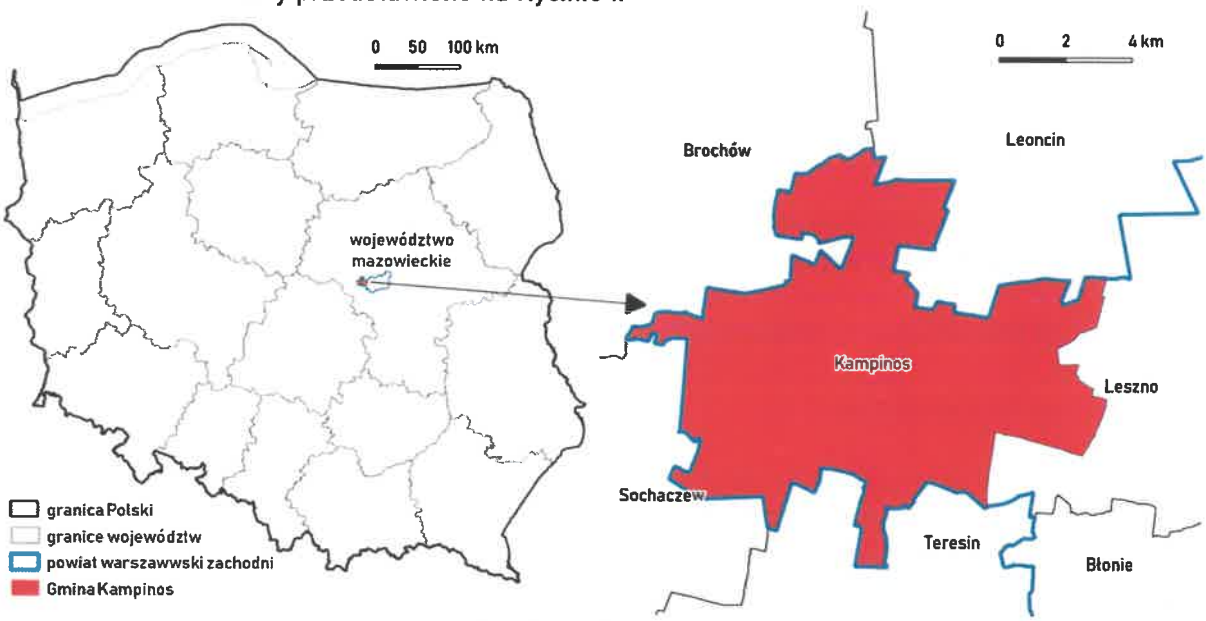
W szczególności podstawą sporządzenia Raportu z realizacji POŚ za lata 2017 - 2018 były:

a) sprawozdania z wykonania budżetu Gminy,
b) dane statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Lokalnych,
c) dane sprawozdawcze od różnych podmiotów, do których skierowane zostały ankiety, m.in:
   - Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie,
   - Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Warszawie,
   - Oddział Zakład Gazowniczy w Warszawie,
   - Nadleśnictwo Chojnów,
   - Starostwo Powiatu Warszawskiego Zachodniego,
   - Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Powiecie Warszawskim Zachodnim – Ożarów Mazowiecki,
   - Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza w Warszawie,
   - Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Powiecie Warszawskim Zachodnim z siedzibą w Błoniu,
   - Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie
d) informacje o stanie środowiska Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Środowiska w Warszawie.

1.2. Podstawowe informacje dotyczące Gminy Kampinos

Gmina Kampinos położona jest w województwie mazowieckim, w powiecie warszawskim zachodnim. Siedziba władz Gminy – miejscowość Kampinos – znajduje się około 40 km od centrum Warszawy. Gmina Kampinos jest gminą wiejską. Jej powierzchnia to 8 460 ha (85 km^2).

Położenie Gminy przedstawiono na Rycinie 1.

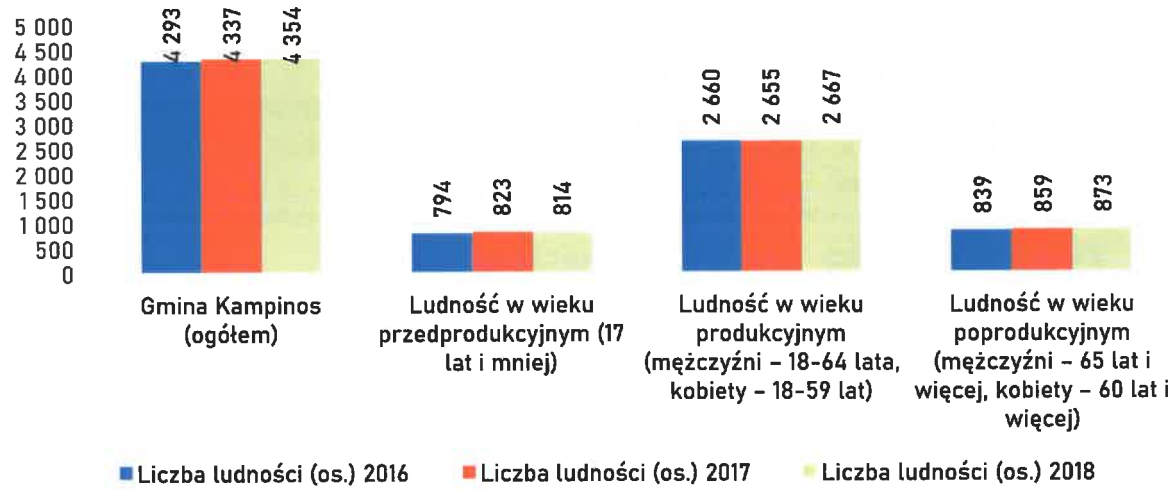
Ryc. 1. Położenie Gminy Kampinos
źródło: opracowanie własne

Według stanu na koniec 2018 roku liczba mieszkańców Gminy wynosiła 4 354 osób. W Tabeli 2 oraz na Rycinie 2 przedstawiono liczbę mieszkańców Gminy w latach 2016-2018 z określeniem liczby ludności poszczególnych grup ekonomicznych.

Tabela 2. Liczba ludności Gminy Kampinosw latach 2016-2018 z określeniem liczby ludności poszczególnych grup ekonomicznych

Nazwa jednostki	Liczba ludności (os.)		
	2016	2017	2018
Gmina Kampinos (ogółem)	4 293	4 337	4 354
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej)	794	823	814
Ludność w wieku produkcyjnym (mężczyźni – 18-64 lata, kobiety – 18-59 lat)	2 660	2 655	2 667
Ludność w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej)	839	859	873

Źródło: opracowanie własne, dane GUS

Ryc. 2. Liczba ludności Gminy Kampinos w latach 2016-2018 z określeniem liczby ludności poszczególnych grup ekonomicznych
źródło: opracowanie własne, dane GUS

Zgodnie z przedstawionymi danymi liczba mieszkańców Gminy powoli rośnie, świadcząc, że presja na środowisko ze strony człowieka jest co raz większa.

2. STAN ŚRODOWISKA W LATACH 2017-2018

2.1. Jakość powietrza

Powietrze zanieczyszczają wszystkie substancje gazowe, stałe lub ciekłe, znajdujące się w powietrzu w ilościach większych niż ich średnia zawartość. Zanieczyszczenia powietrza dzieli się na pyłowe i gazowe. Światowa Organizacja Zdrowia definiuje powietrze zanieczyszczone jako takie, którego skład chemiczny może ujemnie wpłynąć na zdrowie człowieka, roślin i zwierząt, a także na inne elementy środowiska (wodę, glebę). Zanieczyszczenia powietrza są najbardziej niebezpieczne ze wszystkich zanieczyszczeń, gdyż są mobilne i mogą skazić na dużych obszarach praktycznie wszystkie komponenty środowiska. Zanieczyszczenia te są wchłaniane przez ludzi głównie w trakcie oddychania i przyczyniają się do powstawania schorzeń układu oddechowego, a także zaburzeń reprodukcji i alergii.

Wstępem do oceny zrealizowanych działań z zakresu ochrony klimatu i jakości powietrza jest analiza stanu jakości powietrza w okresie sprawozdawczym. Omówienie tego zagadnienia zostało oparte na danych z Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonego przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Warszawie (zwanym dalej WIOŚ).

Województwo mazowieckie jest podzielone na 4 strefy oceny jakości powietrza: aglomeracja warszawska, miasto Płock, miasto Radom i strefa mazowiecka. Gmina Kampinos należy do strefy mazowieckiej i to dla tej strefy zostaną przedstawione dane dotyczące jakości powietrza w latach 2017-2018. Należy mieć na uwadze, że nie są one tożsame z oceną jakości powietrza w Gminie Kampinos.

Monitoring jakości powietrza prowadzony jest z wykorzystaniem sieci stacji pomiarowych rozmieszczonych na terenach miejskich i pozamiejskich województwa mazowieckiego. W województwie mazowieckim w rocznych ocenach jakości powietrza wykorzystywane są wyniki pomiarów ze stacji manualnych i automatycznych. Do oceny wykorzystywane są również metody modelowania matematycznego.

W Gminie Kampinos zlokalizowany jest punkt pomiarowy wykorzystywany w ramach rocznych ocen jakości powietrza w województwie mazowieckim pn. „Granica, Kampinoski Park Narodowy". Stacja bada tzw. tło regionalne. Punkt pomiarowy mieści się naprzeciw Muzeum Puszczy Kampinoskiej.

W dalszej części opracowania zostaną przedstawione także wyniki pomiarów jakości powietrza dla stacji znajdujących się na terenie Gminy Kampinos.

2.1.1. Ocena jakości powietrza dla strefy mazowieckiej w latach 2016-2018

Ocena jakości powietrza obejmuje wszystkie substancje, dla których w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U.z 2012 r., poz.1031) określono poziomy normatywne w postaci poziomów dopuszczalnych, docelowych lub poziomów celów długoterminowych w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin. Lista zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie rocznej dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi obejmuje:

- benzen (C_6H_6),
- dwutlenek azotu (NO_2),
- dwutlenek siarki (SO_2),
- tlenek węgla (CO),
- ozon (O_3),
- pył zawieszony PM10,
- pył zawieszony PM2.5,
- ołów (Pb) w pyle PM10,
- arsen (As) w pyle PM10,
- nikiel (Ni) w pyle PM10,
- kadm (Cd) w pyle PM10,
- benzo(a)piren (BaP) w pyle PM10.

Do zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie rocznej dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony roślin zalicza się: dwutlenek siarki (SO_2), tlenki azotu (NO_x) oraz ozon (O_3).

Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie na terenie strefy jest zaliczenie strefy do odpowiedniej klasy jakości powietrza. Wynik oceny i klasyfikacji strefy dla danego zanieczyszczenia zależy od stężeń tego zanieczyszczenia występujących na terenie strefy – zwykle w rejonach o najwyższym stopniu zanieczyszczenia daną substancją. Uzyskany wynik przekłada się na określone wymagania w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione odpowiednie kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli

spełnia ona przyjęte standardy):

- Klasa A – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego/ docelowego,
- Klasa B – poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny, lecz nie przekracza poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji,
- Klasa C – poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny/docelowy,
- Klasa D1 – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu),
- Klasa D2 – poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu)
- Klasa A1/C1 – dodatkowe klasy stref dla pyłu PM2,5 określane w oparciu o poziom dopuszczalny dla fazy II (20 µg/m^3 – poziom, który ma być osiągnięty do 2020 roku).

W kolejnych Tabelach przedstawiono klasy jakości powietrza dla poszczególnych monitorowanych zanieczyszczeń w strefie mazowieckiej w latach 2016-2018.

Tabela 3. Klasy jakości powietrza atmosferycznego dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie mazowieckiej w latach 2016-2018 – POD KĄTEM OCHRONY ZDROWIA

Zanieczyszczenie	Klasa		
	2016 (wartość bazowa)	2017	2018
SO_2 (dwutlenek siarki)	A	A	A
NO_2 (dwutlenek azotu)	A	A	A
CO (tlenek węgla)	A	A	A
C_6H_6 (benzen)	A	A	A
PM 2,5 (pył zawieszony) – FAZA I	C	C	C
PM 2,5 (pył zawieszony) – FAZA II	C1	C1	C1
PM 10 (pył zawieszony)	C	C	C
BaP (benzo(a)piren)	C	C	C
As (arsen)	A	A	A
Cd (kadm)	A	A	A
Ni (nikiel)	A	A	A
Pb (ołów)	A	A	A
O_3 (ozon) – POZIOM DOCELOWY	C	A	A
O_3 (ozon) – POZIOM CELU DŁUGOTERMINOWEGO	D2	D2	D2

Źródło: Roczne oceny jakości powietrza atmosferycznego w województwie mazowieckim za lata 2016-2018, WIOŚ, GIOŚ

Tabela 4. Klasy jakości powietrza atmosferycznego dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie mazowieckiej w latach 2016-2018 – POD KĄTEM OCHRONY ROŚLIN

Zanieczyszczenie	Klasa		
	2016 (wartość bazowa)	2017	2018
SO_2 (dwutlenek siarki)	A	A	A
NO_x (tlenki azotu)	A	A	A
O_3 (ozon) – POZIOM DOCELOWY	A	A	A
O_3 (ozon) – POZIOM CELU DŁUGOTERMINOWEGO	D2	D2	D2

Źródło: Roczne oceny jakości powietrza atmosferycznego w województwie mazowieckim za lata 2016-2018, WIOŚ, GIOŚ

Zgodnie z zaprezentowanymi danymi, ocena jakości powietrza w okresie sprawozdawczym nie uległa znaczącej zmianie i rokrocznie notowane są przekroczenia zanieczyszczeń takich jak: pył

zawieszony PM10, PM2,5 oraz BaP. Nie został również osiągnięty w latach 2016-2018 poziom celu długoterminowego dla ozonu, a także kryterium II fazy dla pyłu PM2.5.

Poprawie uległ jeden badany parametr – O_3 (ozon) – POZIOM DOCELOWY. Klasyfikacja strefy dla ozonu wykonywana jest w oparciu o wyniki pomiarów z okresu trzech lat wstecz, dla których oblicza się średnią liczbę dni z przekroczeniem poziomu docelowego. W wyniku analiz serii pomiarowych oraz statystyk, na żadnym stanowisku pomiarowym nie stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego, stąd strefa mazowiecka otrzymała klasę A. Należy jednak dodać, że w przypadku tej strefy modelowanie matematyczne wskazało przekroczenie poziomu docelowego, ale zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska nie może to być podstawą do zakwalifikowania jej do klasy C w tym zakresie.

2.1.2. Jakość powietrza na stacjach pomiarowych zlokalizowanych na terenie Gminy Kampinos

Jak wspomniano wcześniej, w ramach sieci pomiarowej wykorzystywanej dla sporządzania rocznych ocen jakości powietrza dla województwa mazowieckiego, wykorzystano wyniki jednej stacji znajdującej się na terenie Gminy Kampinos, tj. „Granica, Kampinoski Park Narodowy".

Dla stacji dostępne są dane z lat 2017-2018, gdyż jest to stacja stała.

Na stacji były mierzone następujące zanieczyszczenia:

- SO_2 – kryterium ochrony zdrowia,
- NO_2 – kryterium ochrony zdrowia,
- O3 – kryterium ochrony zdrowia,
- SO_2 – kryterium ochrony roślin
- NO_x – kryterium ochrony roślin
- O_3 – kryterium ochrony roślin.

Mając na uwadze dane dotyczące tej stacji pomiarowej, należy odnotować przekroczenie poziomu celu długoterminowego dla ozonu ze względu na ochronę roślin – w 2017 roku o 181,9% i w 2018 roku o 210,3%. Między innymi dlatego cała strefa mazowiecka otrzymała ocenę D2.

Ze względu na ochronę ludzi, została również przekroczona dopuszczalna częstość przekroczenia 120 $\mu g/m^3$ (max. 8h) (rok) dla ozonu. Na każdym stanowisku pomiarowym w strefie mazowieckiej odnotowane są dni z przekroczeniem wartości 120 $\mu g/m^3$, stąd też oceniono, że cały obszar nie spełnia wymagań określonych dla dotrzymania poziomu celu długoterminowego (klasa D2), który ma zostać osiągnięty w 2020 r.

W przypadku pozostałych badanych parametrów nie odnotowano przekroczeń. Dokładne wyniki przedstawia Tabela 5.Warto dodać, że stężenia PM 2,5, PM10 oraz BaP na tej stacji pomiarowej niestety ni były monitorowane.

Tabela 5. Normowane stężenia zanieczyszczeń powietrza w latach 2017-2018 roku ze stanowiska pomiarowego zlokalizowanego na terenie Gminy Kampinos wykorzystywanego do oceny rocznej jakości powietrza

stacja	Rok/ okres uśredniania	ochrona zdrowia														ochrona roślin			
		SO_2		NO_2	CO	O_3	C_6H_6	pył PM10		pył PM2,5	metale i benzo(a)piren w pyle PM10					SO_2	NO_x	współczynnik AOT 40 ozon	% poziomu celu długoterminowego dla ozonu
											ołów	arsen	kadm	nikiel	B(a)P				
		stężenie 1-godzinnewyrażonejako percentyl 99,8 ze stężeń	stężenie 24-godzinne	rok	stężenie 8-godzinne	Dopuszczalna częstość przekroczenia 120 µg/m³ (max. 8h) (rok)	rok	liczba dni ze stężeniem 24h>50 µg/m 3 [dni]	rok	rok	rok	rok	rok	rok	rok	rok	rok	średnia z pięciolecia	
Wartość dopuszczalna/ docelowa		350 µg/m³ (dopuszczalna częstość przekroczeń to 24 razy w roku)	125 µg/m³ (dopuszczalna częstość przekroczeń to 3 razy w roku)	40 µg /m³	10000 µg /m³	0	5 µg/m³	35	40µg /m³	25 µg/m³	0,5 µg/m³	6 ng /m³	5 ng /m³	20 ng /m³	1 ng /m³	20 µg /m³	30 µg /m³	18 000 µg/m³·h	
Granica, Kampinoski Park Narodowy	2017	0	0	10	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,2	12	10 912	181,9
	2018	0	0	9	-	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	11	12 616	210,3

Źródło: Roczne oceny jakości powietrza atmosferycznego w województwie mazowieckim za lata 2017-2018, WIOS, GIOŚ
„ - " oznacza, że dany parametr nie był mierzony na stacji

2.2. Poziom hałasu

Hałas jako zanieczyszczenie środowiska jest czynnikiem w największym stopniu wpływającym na jakość warunków zamieszkania i wypoczynku człowieka. Powoduje wiele negatywnych skutków, szczególnie dla jakości życia i zdrowia ludzkiego. Ze względu na szybko wzrastającą liczbę pojazdów samochodowych i niedostateczną ilość dróg szybkiego ruchu oraz złą jakość nawierzchni drogowych, głównym obciążeniem środowiska jest przede wszystkim hałas wytwarzany przez transport samochodowy.

Aktualnie obowiązującym aktem prawnym normującym dopuszczalne poziomy hałasu jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. (Dz.U. z 2012 r., poz. 1109) zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Wartości te muszą stanowić bezwzględnie przestrzeganą normę w odniesieniu do nowo planowanych terenów. Wartości poziomów dopuszczalnych zależne są od funkcji urbanistycznej jaką spełnia dany teren. Dla terenów wymagających intensywnej ochrony przed hałasem określone są najniższe poziomy dopuszczalne, natomiast dla terenów gdzie ochrona przed hałasem nie jest zagadnieniem krytycznym poziomy dopuszczalne są najwyższe.

Ochrona przed hałasem w rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Realizacja tego zapisu wymaga znajomości klimatu akustycznego środowiska. Prawo ochrony środowiska nakłada obowiązek dokonywania takiej oceny dla terenów:

- aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy,
- terenów poza aglomeracjami, położonych w zasięgu oddziaływania akustycznego dróg, linii kolejowych lub lotnisk, których eksploatacja może spowodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach,
- innych terenów wskazanych w powiatowym programie ochrony środowiska.

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska (art. 117 ustawy Prawo ochrony środowiska).

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie prowadzi badania monitoringowe na terenach nie objętych obowiązkiem opracowywania map akustycznych.

Podstawowym zadaniem WIOŚ jest identyfikacja obszarów szczególnego zagrożenia oraz informacja o ich występowaniu, kierowana do organów dysponujących środkami i narzędziami prawnymi w zakresie zwalczania hałasu w środowisku.

Wyniki monitoringu publikowane są na stronie internetowej WIOŚ. Obecnie, wg. stanu na 31.01.2020 r. dostępne są jedynie wyniki za rok 2017. W okresie sprawozdawczym nie prowadzono pomiarów hałasu drogowego na terenie Gminy Kampinos i dlatego nie jest możliwe przedstawienie takich danych.

WIOŚ w Warszawie podejmuje natomiast działania kontrolne w zakładach w zakresie przestrzegania wymagań ochrony środowiska, w tym hałasu. W tym względzie należy odnotować kontrolę zakładu MLP Teresin Sp. z o.o. w Gnatowicach Starych. Kontrola dotyczyła przestrzegania zapisów, o których mowa w art. 136a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Kontrola zakończyła się 14 września 2017 roku i w jej wyniku stwierdzono niespełnienie warunku określonego w decyzji Wójta Gminy Kampinos z dnia 9. kwietnia 2015 r. (znak SG.6220.1.2015) dotyczącego równoważnego poziomu mocy akustycznej pojedynczego źródła Lwa zainstalowanych wentylatorów. Efektem przeprowadzonej kontroli było wystąpienie do Wójta Gminy Kampinos.

2.3. Pola elektromagnetyczne

Pola elekromagnetyczne występują w otoczeniu wszystkich urządzeń elektrycznych. Stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje radiowe i telewizyjne, stacje radiolokacyjne czy linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia są źródłami pól elektromagnetycznych – promieniowania niejonizującego. Pola elektromagnetyczne działają na ludzi i środowisko. Skutki tego oddziaływania są tematem wielu badań i programów naukowych. Wyniki tych badań i programów stanowią podstawę normowania oddziaływań, m.in. poprzez określenie w przepisach dopuszczalnych wartości natężeń pól elektromagnetycznych, jakie mogą występować w środowisku.

Ustawa Prawo ochrony środowiska w art. 121 określa zasady ochrony środowiska przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych. Ochrona ta polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach oraz zmniejszenie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych. Zgodnie z art. 123 ustawy Poś oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Monitoring środowiska obejmuje uzyskiwane na podstawie badań monitoringowych informacje w zakresie i poziomie pól elektromagnetycznych.

Badania przeprowadzane są w trzyletnich cyklach. Zgodnie z wymaganiami rozporządzenia Ministra Środowiska na obszarze województwa wyznaczono 135 punktów pomiarowych dla trzyletniego cyklu pomiarowego, po 45 punktów dla każdego roku.

W miejscowości Kampinos, w centrum na parkingu przy boisku zlokalizowany jest punkt pomiarowy. Ostatnie badania przeprowadzone były 2018 roku, a poprzednie w latach 2015 i 2012.

2.3.1. Monitoring pól elektromagnetycznych w Gminie Kampinos

W kolejnej Tabeli przedstawiono zestawienie średnich arytmetycznych zmierzonych wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych w punkcie pomiarowym „Kampinos, w centrum miejscowości, parking przy boisku":

- długość geograficzna: 20° 28′ 20" E,
- szerokość geograficzna: 52° 16′ 1" N.

W Tabeli przedstawiono wyniki pomiarów z pełnego cyklu pomiarów (2012, 2015 i 2018 r.).

Tabela 6. Zestawienie wyników pomiarów pól elektromagnetycznych dotyczące punktu pomiarowego „Kampinos, w centrum miejscowości, parking przy boisku"

Punkt pomiarowy	2012		2015		2018	
	Data wykonania pomiaru	Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnety-cznego dla zakresu 3 MHz- 3000 MHz [V/m]	Data wykonania pomiaru	Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnety-cznego dla zakresu 3 MHz- 3000 MHz [V/m]	Data wykonania pomiaru	Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnety-cznego dla zakresu 3 MHz- 3000 MHz [V/m]
wartość dopuszczalna		7 V/m				
Kampinos, w centrum miejscowości, parking przy boisku	17.08.2012	<0,2	24.08.2015	<0,2	10.10.2018	<0,2

Źródło: Badania poziomów pól elektromagnetycznych w wybranych punktach województwa mazowieckiego w latach: 2012. 2015, 2018, WIOŚ Warszawa

Należy wskazać, że badania poziomów składowych elektrycznych pól elektromagnetycznych na terenach wiejskich (czyli m.in. w punkcie pomiarowym w Kampinosie) generalnie wykazują dużo niższe wartości niż poziomy zmierzone na terenach miejskich. Wartość „<0,2" przy wynikach za lata 2012-2018 oznacza, że nie została nawet osiągnięta granica oznaczalności, a zatem nie odnotowano przekroczeń.

Poza pomiarami, w ramach monitoringu prowadzona jest także baza źródeł pól elektromagnetycznych (łącznie z pomiarami wokół nich, które są wykonane przez zarządzających i jednostki kontrolujące), znajdujących się na terenie województwa mazowieckiego, mogących wpływać negatywnie na środowisko. W żadnym przypadku pomiary nie wykazały przekroczeń w miejscach dostępnych dla ludności, czy też przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową.

Podkreślić także należy, że w otoczeniu stacji bazowych telefonii komórkowych polaelektromagnetyczne o wartościach granicznych występują nie dalej niż kilkadziesiąt metrów od samych anten i to na wysokości ich zainstalowania. W praktyce, w otoczeniu anten stacji bazowych GSM, znajdujących się w miastach, pola o wartościach wyższych od dopuszczalnych nie występują dalej niż25 metrów od anten na wysokości zainstalowania tych anten. W Gminie Kampinos takie stacje zlokalizowane są w Strojcu, Wiejscy, Kampinosie A oraz na terenie cmentarza w Kampinosie.

2.4. Wody podziemne

Zgodnie z definicją podaną w Ramowej Dyrektywie Wodnej, jednolite części wód podziemnych (JCWPd) obejmują te wody podziemne, które występują w warstwach wodonośnych o porowatości i przepuszczalności, umożliwiających pobór znaczący w zaopatrzeniu ludności w wodę lub przepływ o natężeniu znaczącym dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych. Gmina Kampinos znajduje się granicach dwóch jednolitych części wód podziemnych: nr 64 (północ Gminy) oraz 65 (południe Gminy).

Zagrożenia wód podziemnych wynikają z ich kontaktu z powierzchnią ziemi, wodami glebowymi, wodami powierzchniowymi, atmosferą oraz opadami atmosferycznymi. W miejscach, gdzie brak jest izolacji poziomu wodonośnego lub izolacja jest niepełna, następuje szybka wymiana wody, a tym samym przemieszczanie się zanieczyszczeń. Ma to szczególnie znaczenie w dolinach rzek, gdzie występuje czwartorzędowy odkryty poziom wodonośny a jednocześnie skupione są miasta i osady. Mniej narażone na zanieczyszczenia są poziomy zalegające głębiej lub tam, gdzie w stropowej części występuje warstwa izolacyjna. Efektem takiej budowy geologicznej jest trudniejsza wymiana wody i długotrwała odnawialność zasobów. Woda w czasie migracji ulega procesom samooczyszczania.

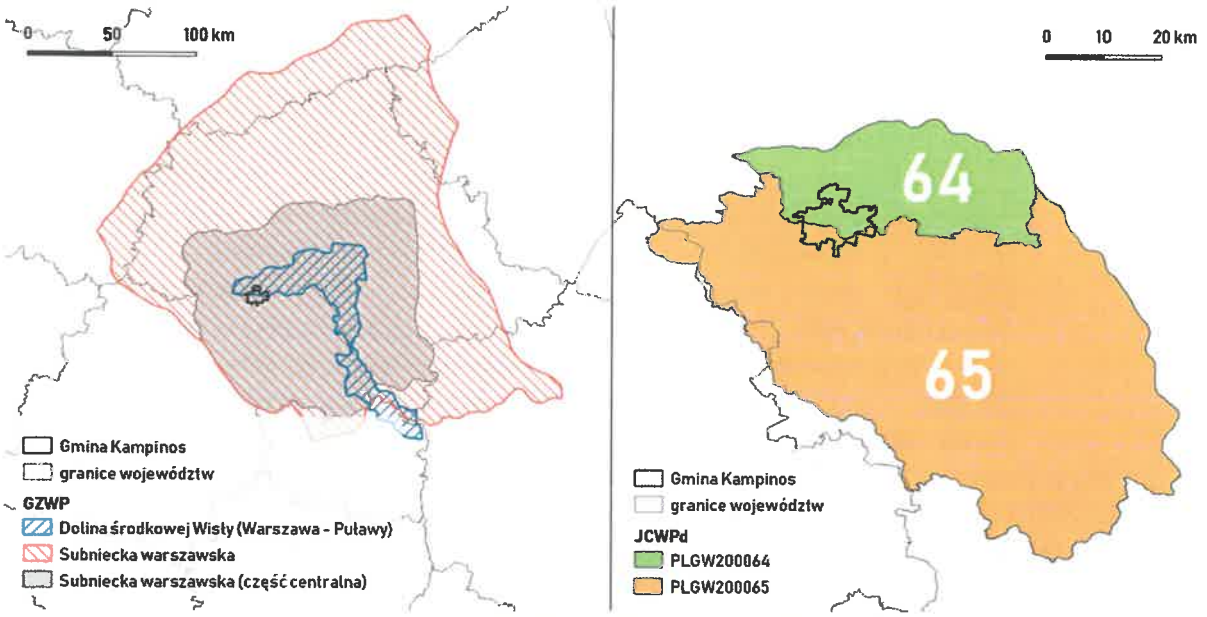
Państwowa służba hydrogeologiczna wykonuje badania i ocenia stan wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych. W uzasadnionych przypadkach Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wykonuje, w uzgodnieniu z państwową służbą hydrogeologiczną, uzupełniające badania wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych, a wyniki tych badań przekazuje, za pośrednictwem Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, państwowej służbie hydrogeologicznej.

Główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP) to struktury geologiczne zasobne w wodę, które stanowią lub mogą stanowić w przyszłości strategiczne zasoby wód podziemnych do zaopatrzenia ludności i podstawowych gałęzi gospodarki, wymagających wody wysokiej jakości. Zgodnie z umownymi kryteriami wydzielania, ze względu na wysoką jakość wód, zasobność i potencjalną produktywność, GZWP stanowią najcenniejsze fragmenty jednostek hydrostrukturalnych i systemów wodonośnych, wymagające szczególnej ochrony stanu chemicznego i ilościowego wód podziemnych oraz kontroli zarządzania zasobami, z zachowaniem priorytetu dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia i zaspokojenia niezbędnych potrzeb gospodarczych. W tym zakresie należy uznać, że cele ochrony GZWP wykraczają poza ogólne cele Ramowej Dyrektywy Wodnej, która nie precyzuje takiego priorytetu w sytuacji zagrożenia deficytem zasobów wód podziemnych w wyniku konfliktu potrzeb wodnych, środowiskowych i społeczno-gospodarczych. Wysokie wymagania ochrony ilościowej
i jakościowej GZWP wynikają zatem z ich szczególnego statusu, co powinny uwzględniać wskazania ochronne indywidualnie ustalone dla poszczególnych zbiorników, a także powszechnie obowiązujące programy działań ochrony wód podziemnych, zgodne z celami Ramowej Dyrektywy Wodnej (FDW) i wynikające z krajowych przepisów prawnych.

Obszar Gminy znajduje się w zasięgu następujących GZWP:

- Subniecka warszawska – nr 215
- Subniecka warszawska (część centralna) – nr 2151,
- Dolina środkowej Wisły (Warszawa - Puławy) – nr 222.

Położenie jednostki na tle JCWPd oraz GZWP zaprezentowano na kolejnej Rycinie.

Ryc. 3. Położenie Gminy Kampinos na tle JCWPd oraz GZWP
źródło: opracowanie własne, dane PIG

Ze względu na brak danych dotyczących jakości wód podziemnych za 2018 rok, dane te nie zostaną przedstawione.

2.4.1. Ocena stanu czystości wód podziemnych

Monitoring jakości wód podziemnych w województwie mazowieckim w 2017 roku

W roku 2017 w ramach monitoringu jakości śródlądowych wód podziemnych, w województwie mazowieckim realizowane były badania:

- w monitoringu operacyjnym przez Państwowy Instytut Geologiczny (PIG),
- w monitoringu badawczym w rejonie nieczynnego wylewiska osadów garbarskich na terenie Radomia.

Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód, śledzenie jego zmian oraz sygnalizacja zagrożeń, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych związanych z osiągnięciem dobrego stanu ekologicznego, określonego przez Ramową Dyrektywę Wodną (RDW).

W 2017 r. Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, wykonał badania wód podziemnych w 28 punktach województwa mazowieckiego, należących do sieci krajowej. Badano wody w punktach zlokalizowanych w granicach 8 jednolitych części wód podziemnych zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu.

W 2017 r. na terenie Gminy Kampinos realizowano monitoring jakości wód podziemnych w punkcie pomiarowym zlokalizowanym w miejscowości Kampinos. Punkt dotyczy JCWPd nr 64.

Należy wyjaśnić, że klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć następujących klas jakości wód podziemnych:

- klasa I - wody bardzo dobrej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są kształtowane wyłącznie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych i mieszczą się w zakresie wartości stężeń charakterystycznych dla badanych wód podziemnych (tła hydrogeochemicznego) oraz wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka,

- klasa II – wody dobrej jakości, w których wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo jest to wpływ bardzo słaby,
- klasa III – wody zadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka,
- klasa IV – wody niezadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wyraźnego wpływu działalności człowieka,
- klasa V – wody złej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych potwierdzają znaczący wpływ działalności człowieka.

Klasy jakości wód podziemnych I, II, III wskazują na dobry stan chemiczny, a klasy jakości wódpodziemnych IV, V oznaczają słaby stan chemiczny.

W punkcie pomiarowym Kampinos odnotowano wody dobrej jakości (II klasa).

2.5. Wody powierzchniowe

Pojęcie jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) wprowadzone zostało w związku z implementacją Ramowej Dyrektywy Wodnej, stosowane jest w kontekście zarządzania wodami, w tym ich monitoringu środowiskowego. JCWP oznacza oddzielny element wód powierzchniowych, taki jak jezioro lub inny naturalny lub sztuczny zbiornik wodny, struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części, morskie wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

Głównym celem sporządzenia oceny stanu wód powierzchniowych jest dostarczenie wiedzy o stanie/potencjale ekologicznym i stanie chemicznym wód powierzchniowych, niezbędnej do gospodarowania wodami w dorzeczach, podejmowania działań na rzecz poprawy stanu wód oraz ich ochrony przed zanieczyszczeniem.

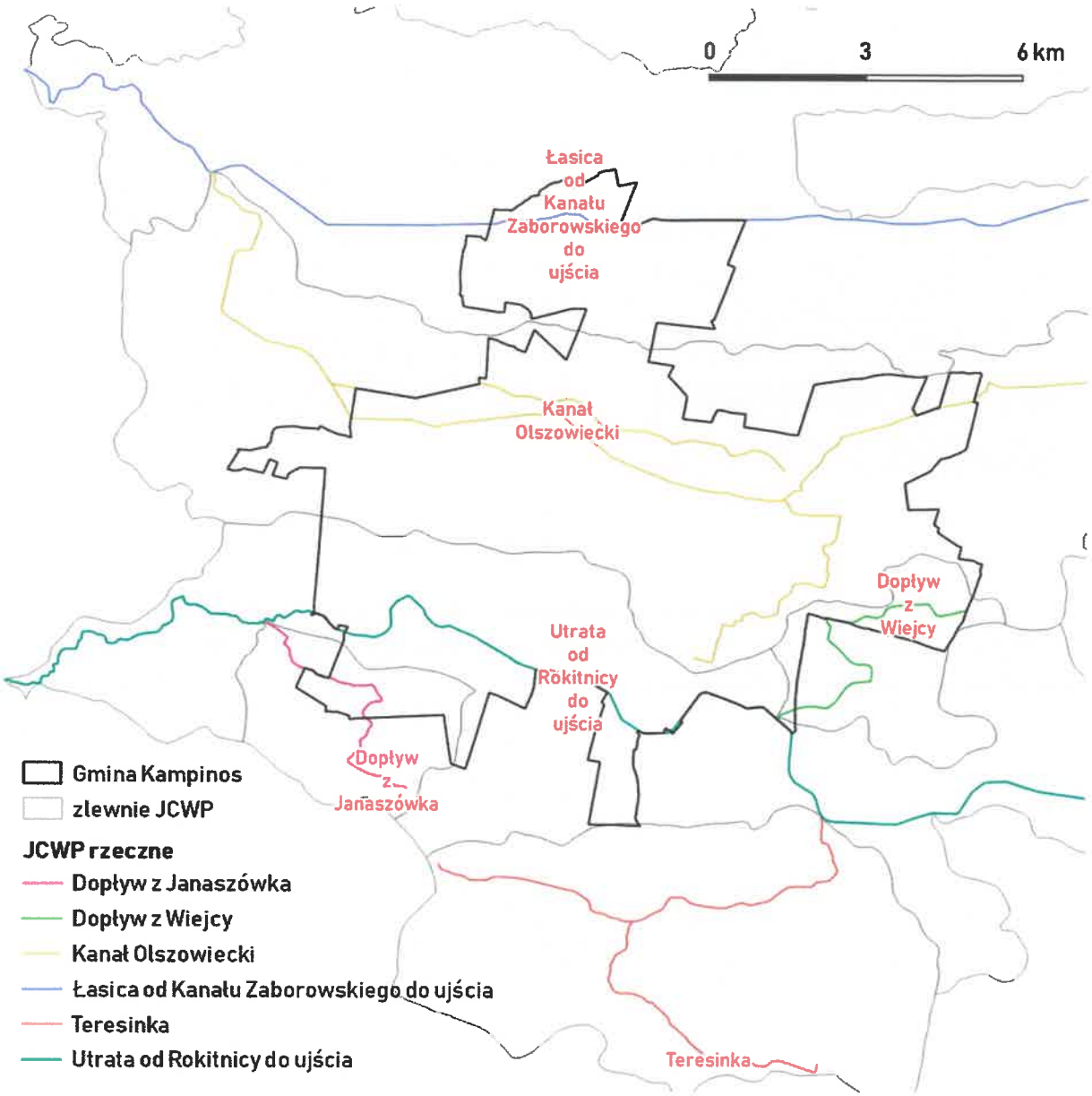
W kolejnej Tabeli oraz na Rycinie przedstawiono JCWP rzeczne znajdujące się w granicach Gminy Kampinos. Tylko takie JCWP znajdują się w granicach jednostki. Wszystkie JCWP rzeczne znajdują się w dorzeczu Wisły, w regionie wodnym Środkowej Wisły, w zlewni Bzury.

W niektórych przypadkach sam ciek nie przepływa przez obszar Gminy, ale jego zlewnia znajduje się granicach omawianej jednostki.

Tabela 7. Wykaz JCWP znajdujących się granicach Gminy Kampinos

Lp.	Nazwa JCWP	Kod	typ JCWP	Długość odcinka cieku (km)	Powierzchnia zlewni (km2)
1	Dopływ z Wiejcy	RW200017272892	Potok nizinny piaszczysty	6,74	10,55
2	Teresinka	RW200017272889	Potok nizinny piaszczysty	15,68	42,58
3	Utrata od Rokitnicy do ujścia	RW200019272899	Rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta	28,30	67,46
4	Dopływ z Janaszówka	RW200017272896	Potok nizinny piaszczysty	5,95	10,53
5	Kanał Olszowiecki	RW2000232729689	Potok lub strumień na obszarze będącym pod wpływem procesów torfotwórczych	39,12	95,83
6	Łasica od Kanału Zaborowskiego do ujścia	RW200024272969	Mała i średnia rzeka na obszarze będącym pod wpływem procesów torfotwórczych	24,39	122,19

źródło: opracowanie własne

Ryc. 4. JCWP w granicach Gminy Kampinos
źródło: opracowanie własne

2.5.1. Ocena stanu czystości wód powierzchniowych

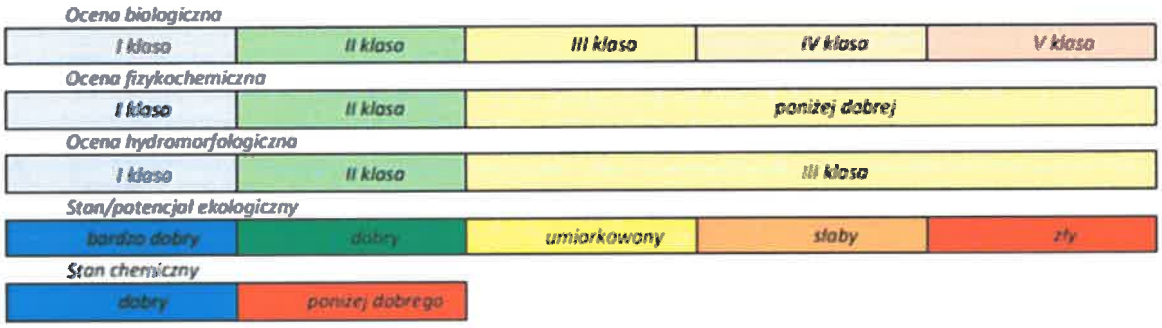
Na podstawie art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. 2018 poz. 2268 tekst jednolity) oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2016 poz. 1187) Inspekcja Ochrony Środowiska dokonuje oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych dla obszaru województwa do końca pierwszego półrocza po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym były wykonywane badania. Ocena stanu JCWP na obszarach dorzeczy, zgodnie z zapisami Programu Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2016–2020, jest opracowywana w terminie do 30 września.

W Tabeli 8(strona 21) przedstawiono wyniki przeprowadzonego w latach 2017-2018 monitoringu uwzględniając następujące elementy:

- klasa elementów biologicznych,

- obserwacje hydromorfologiczne,
- klasa elementów fizykochemicznych,
- klasa stanu/potencjału ekologicznego,
- klasyfikacja stanu chemicznego,
- ocena stanu JCWP.

Interpretacja monitoringu wód powierzchniowych zawarta jest poniżej.

Ryc. 5. Interpretacja monitoringu wód powierzchniowych
źródło: GIOŚ

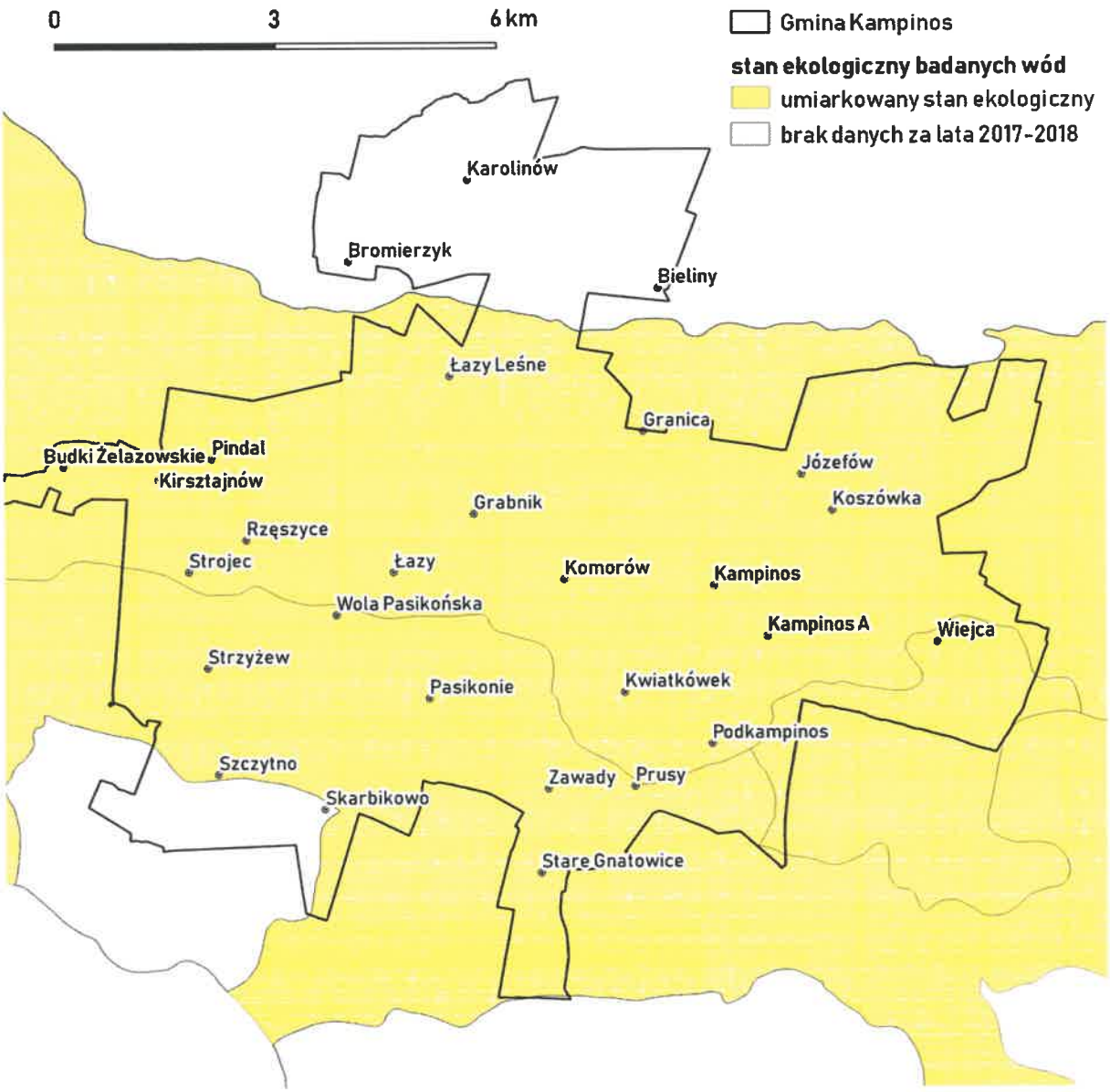
Na dwóch kolejnych Rycicach zwizualizowano również wyniki przeprowadzonej w latach 2017-2018 klasyfikacji wód powierzchniowych uwzględniając klasyfikację stanu/potencjału ekologicznego oraz ocenę stanu JCWP.

Tabela 8. Zestawienie wyników jakości wód powierzchniowych JCWP znajdujących się w obrębie Gminy Kampinos za lata 2017-2018.

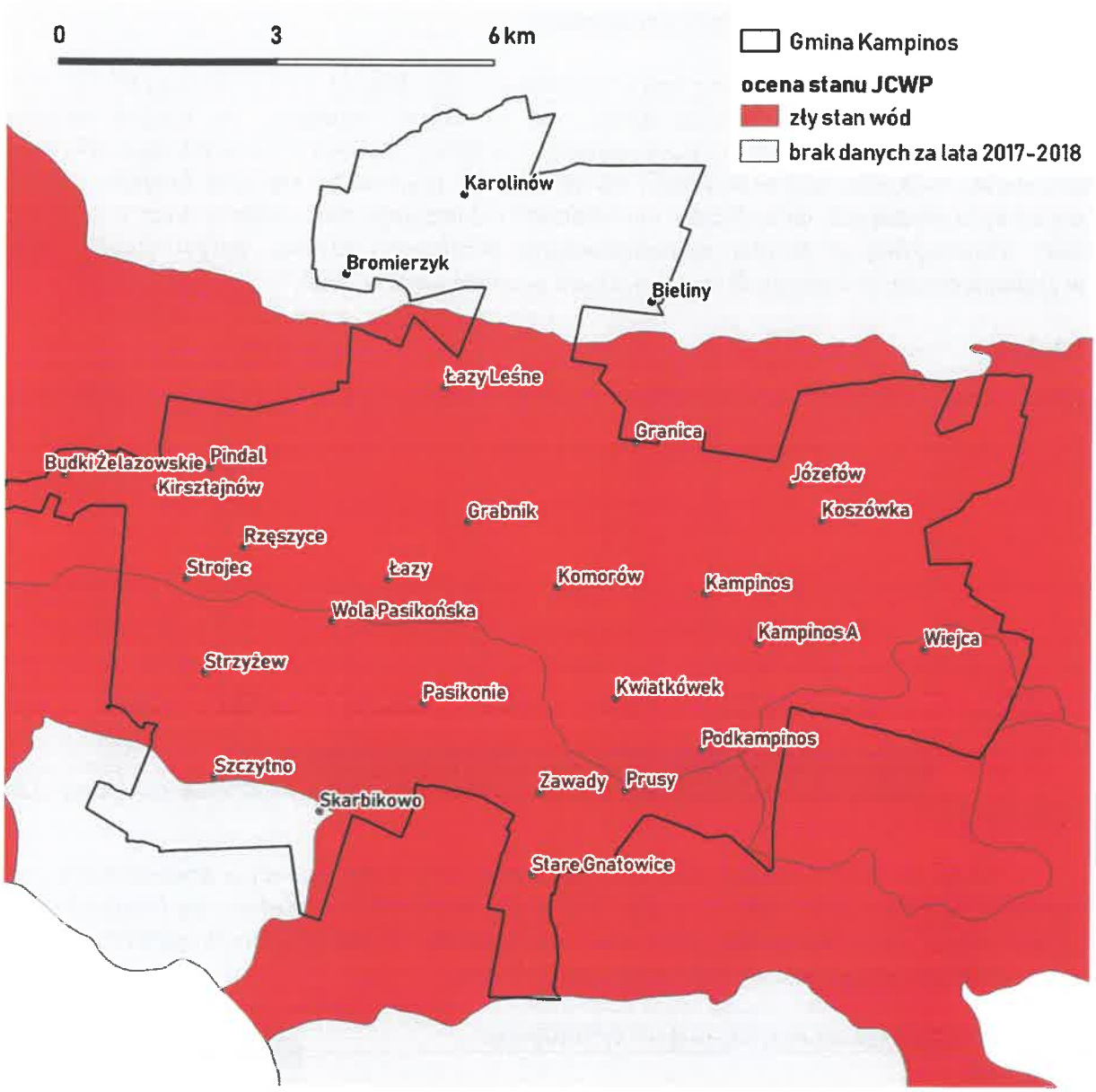
Nazwa ppk	WIOŚ	Kod JCWP	Nazwa JCWP	klasa elementów biologicznych		Obserwacje hydromorfo-logiczne		klasa elementów fizykochemi-cznych (grupa 3.1 - 3.5)		Klasa elementów fizyko-chemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6)		Klasyfikacja stanu / potencjału ekologicznego			Klasyfikacja stanu chemicznego		Ocena stanu JCWP	
				rok badań	klasa	klasa	rok badań	rok badań	klasa	rok badań	klasa	rok badań	Klasa	stan/potencjał ekologiczny	rok badań	stan chemiczny	rok badań	ocena
Kanał Olszowiecki - Famułki Brochowskie, m. na drodze Formułki G-Wólka Smolarzew	WIOŚ w Warszawie. Delegatura w Płocku	PLRW20002327 29689	Kanał Olszowiecki	2017	3	2	2017	2017	>2	-	-	2017	3	umiarkowany stan ekologiczny	-	-	2017	zły stan wód
Utrata - Kistki, uj. do Bzury	WIOŚ w Warszawie	PLRW20001927 2899	Utrata od Rokitnicy do ujścia	2017	3	2	2017	2017	>2	-	-	2017	3	umiarkowany stan ekologiczny	-	-	2017	zły stan wód
Dopływ z Wiejcy - Krubice	GIOŚ	PLRW20001727 2892	Dopływ z Wiejcy	2018	2	2	2018	2018	>2	-	-	2018	3	umiarkowany stan ekologiczny	-	-	2018	zły stan wód

* BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY

Źródło: Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w roku 2017-2018 – tabela, GIOŚ

Ryc. 6. Klasyfikacja stanu / potencjału ekologicznego przeprowadzona w latach 2017-2018
źródło: opracowanie własne

Ryc. 7. Ocena stanu JCWP przeprowadzona w latach 2017-2018
źródło: opracowanie własne

2.6. Gospodarka wodno-ściekowa

Gospodarka wodno-ściekowa jest jednym z priorytetów we Wspólnocie Europejskiej. Wynika to z ograniczonych zasobów wodnych oraz nieproporcjonalnego, nadmiernego zużycia wody oraz emisji ścieków.

Rozwiązywanie dylematów gospodarki wodno-ściekowej stanowi obowiązek organów samorządowych. Ustawodawca tworząc Ustawę o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków powierzył te zadania gminie. Decyzje mówiące o nurtach rozwoju sieci należą właśnie do niej.

W rozdziale tym skupiono się jak w latach 2017-2018 zmieniały się podstawowe parametry dotyczące infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w Gminie Kampinos.

2.6.1. Rozwój infrastruktury wodociągowej

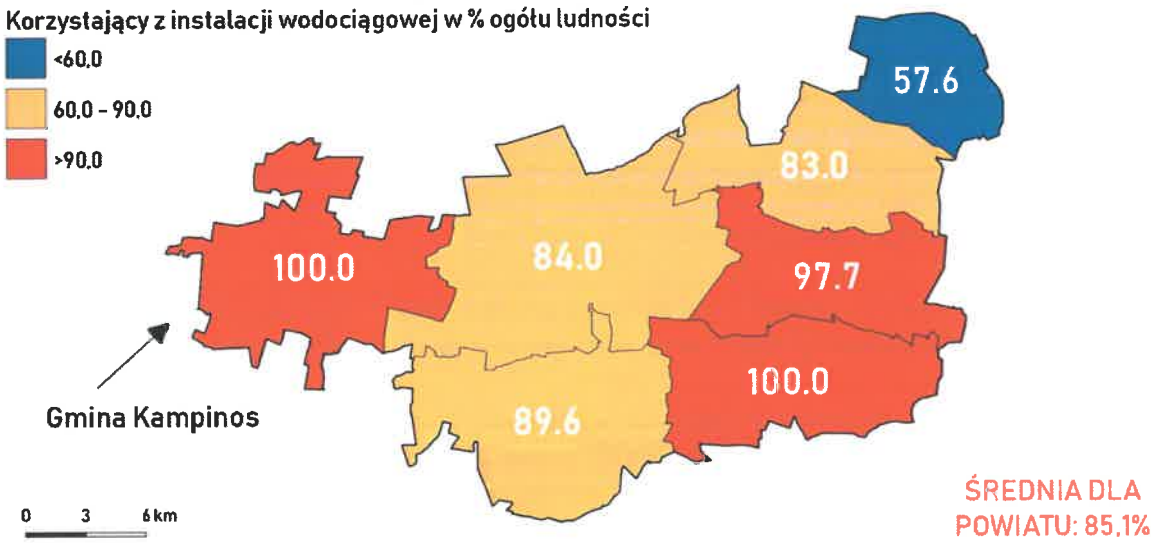
Na terenie Gminy Kampinos systematycznie wzrasta długość sieci wodociągowej. Do sieci podłączeni są wszyscy mieszkańcy Gminy, ale na skutek rozwijania się nowych terenów mieszkaniowych i wzrostu ogólnej liczby mieszkańców Gminy, sieć jest rozwijana i dostosowywana do potrzeb. W okresie sprawozdawczym wg danych GUS przybyło 7,3 km sieci. Przybyło również przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Wraz z rozwojem sieci wodociągowej w okresie sprawozdawczym odnotowano również wzrost zużycia wody w gospodarstwach domowych. Szczegółowe dane przedstawiono w Tabeli 9.

Tabela 9. Podstawowe parametry dotyczące sieci wodociągowej na terenie Gminy Kampinos

Nazwa	długość czynnej sieci rozdzielczej		przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania		woda dostarczona gospodarstwom domowym		zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
	[km]	[km]	[szt.]	[szt.]	[dam^3]	[dam^3]	[m^3]	[m^3]
Gmina Kampinos	98,8	105,6	1 589	1 604	164,2	177,0	38,2	40,7
trend	pozytywny		pozytywny		pozytywny		negatywny	

źródło: dane GUS

Mając na uwadze odsetek osób korzystających z sieci wodociągowej to średnia dla Powiatu na koniec 2018 roku wynosiła85,1%., a więc Gmina plasuje się powyżej średniej. Na kolejnej Rycinie przedstawiono udział korzystających z sieci wodociągowej w poszczególnych gminach powiatu warszawskiego zachodniego wg stanu na koniec 2018 roku.

Ryc. 8. Korzystający z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności w gminach powiatu warszawskiego zachodniego
źródło: opracowanie własne, dane GUS

2.6.2. Rozwój infrastruktury kanalizacyjnej

W okresie sprawozdawczym długość sieci kanalizacyjnej na terenie omawianej jednostki również wzrosła – o 5,4 km. Wraz z rozwojem sieci wzrosła także liczba przyłączy kanalizacyjnych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszania – o 103 szt. W porównaniu do roku 2017, w roku 2018 zmniejszyła się ilość ścieków bytowych odprowadzonych siecią kanalizacyjną. Szczegóły dotyczące zaprezentowane są w Tabeli 10. Trend jest pozytywny.

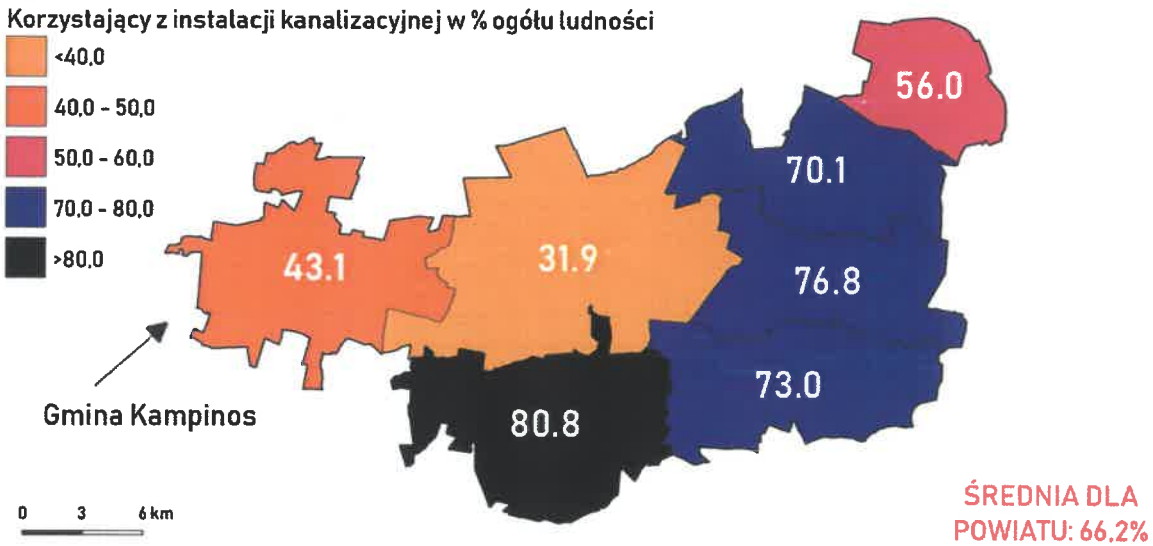
Tabela 10. Podstawowe parametry dotyczące sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Kampinos

Nazwa	długość czynnej sieci kanalizacyjnej		przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania		ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
	[km]	[km]	[szt.]	[szt.]	[dam^3]	[dam^3]
Gmina Kampinos	23,8	29,2	539	633	54,9	54,1
trend	pozytywny		pozytywny		pozytywny	

źródło: dane GUS

Mając na uwadze odsetek osób korzystających z sieci wodociągowej to średnia dla Powiatu na koniec 2018 roku wynosiła 66,2%. Gmina Kampinos plasuje się poniżej średniej. W ostatnich latach następuje jednak sukcesywny wzrost liczby korzystających z kanalizacji, W porównaniu do roku 2016 odnotowano wzrost udziału korzystających z kanalizacji w Gminie Kampinos – o 3,8% (39,3% wg. stanu na 31.12.2016 r. i 43,1% według stanu na 31.12.2018 r.). Na Rycinie 9 przedstawiono % udział korzystających z sieci kanalizacyjnej wg stanu na koniec 2018 roku w gminach powiatu warszawskiego zachodniego.

W latach 2017 i 2018 Gmina Kampinos nie weryfikowała deklaracji mieszkańców w sprawie wywozu nieczystości płynnych oraz nie była przeprowadzona aktualizacja ewidencji szamb i przydomowych oczyszczalni. Stan na koniec 2017 i 2018 roku wynosił 69 wpisanych do ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni.

Ryc. 9. Korzystający z instalacji kanalizacyjnejw % ogółu ludności
w gminach warszawskiego zachodniego
źródło: opracowanie własne, dane GU

2.7. Zasoby geologiczne

Budowa geologiczna terenu Gminy Kampinos nie wiąże się występowaniem różnorodnych kopalin. W granicach omawianej jednostki nie ma zlokalizowanych złóż. Najbliższe, eksploatowane złoże „Plecewice I", znajduje się około 1,0 km na południowy-zachód od wsi Budki Żelazowskie poza zasięgiem oddziaływania wyznaczonego terenu górniczego, czyli przestrzeni objętej przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego. Granice takich terenów wyznacza koncesja (decyzja koncesyjna) na prowadzenie działalności. W terenie górniczym mogą bowiem występować tzw. szkody górnicze.

Konsekwencją ograniczonych zasobów geologicznych jest to, że w okresie sprawozdawczym nie wydawano koncesji na wydobycie surowców ze złóż.

2.8. Gleby[1]

W obrębie Gminy Kampinos występują zróżnicowane typy gleb. Cała Gmina posiada dogodne warunki do prowadzenia upraw rolniczych i ogrodnictwa. Na terenie Gminy Kampinos przeważają gleby przeznaczone na użytki rolne.

Na terenie Równiny Łowicko-Błońskiej występują gleby pyłowe i czarne ziemie, które rozwinęły się na iłach wstęgowych lub miejscami na glinie morenowej (południowo-zachodnie krańce Gminy). W części północnej Gminy (Kotlina Warszawska) rozwinęły się tereny torfowiskowe z piaskami eolicznymi w charakterze wydm.

Stan gleb w Gminie Kampinos można określić jako dobry. Powierzchnia ziemi jest mało zdewastowana i mało zdegradowana. Jej odporność na degradację, poza obszarami wzdłuż rzeki Utraty, jest mała i lokalnie średnia, co ma bezpośredni związek ze strukturą ekologiczną, budową gruntu i rzeźbą terenu, stosunkami gruntowo-wodnymi oraz występującą roślinnością. Podstawowymi czynnikami degradacji gleb są zjawiska erozyjne, niszczenie mechaniczne i niewłaściwe zabiegi rolnicze. Do degradacji powierzchni ziemi na terenie gminy dochodzi głównie wzdłuż pasa przyrzecznego rzeki Utraty. Jest to spowodowane okresowym wylewaniem rzeki z koryta. Szerokość zdegradowanej powierzchni ziemi wzdłuż Utraty wynosi około 30 m.

Podstawowym źródłem przekształceń gleb Gminy jest działalność człowieka związana z rozbudową zabudowy na cele mieszkalnictwa oraz działalności gospodarczej. Powoduje to zmianę struktury gleb. Działania antropogeniczne powodują przechodzenie związków biogennych i innych zanieczyszczeń bezpośrednio do gleby, wód podziemnych i powierzchniowych. Należy wskazać, że w latach 2017-2018 Starosta Warszawski Zachodni rozpatrzył pozytywnie łącznie 5 wniosków na wyłączenie z produkcji gruntów klas I-III, czyli najcenniejszych z punktu widzenia działalności rolniczej. Łącznie wyłączono 1 899 m^2. Przyczyną wyłączeń było przeznaczenie terenu pod zabudowę (4 decyzje na cele mieszkalne jednorodzinne, i 1 decyzja na budynek gospodarczy).

Problemem są także zanieczyszczenia pyłowe, których źródłem jest głównie rozwijający się transport drogowy oraz działalność przemysłowa (metale ciężkie). Z komunikacją samochodową związane są także zanieczyszczenia chemiczne, jak: substancje ropopochodne, metale ciężkie, związki azotu, węglowodory i inne, takie jak sól stosowana w czasie zimy, detergenty, itp. Zanieczyszczenia te występują w pasach przyległych do dróg powodując lokalne zanieczyszczenia gruntu, a w przypadku gruntów podatnych na infiltrację, również środowiska wodnego. Zanieczyszczenia mogą spływać z powierzchni dróg do rowów i dalej do rzek. Największy ruch obserwowany jest wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 580, która łączy Sochaczew z Warszawą, ale dokładne dane dotyczące emisji nie są znane.

[1] opis gleb zaczerpnięty z: PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KAMPINOS NA LATA 2012 – 2015, Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2016 – 2019 (AKTUALIZACJA)

2.8.1. Rekultywacja obszarów zdegradowanych

Rekultywacja to proces przywracania terenom zniszczonym (zdegradowanym) przez działalność człowieka pierwotnej postaci lub wartości użytkowych i przyrodniczych możliwie bliskich stanowi naturalnemu.

Starosta Warszawski Zachodni w swoich kompetencjach posiada działania związane z rekultywacją gruntów. Podkreślić należy, że organ ten pełni funkcje administracyjno-kontrolne, a wszelkie działania inwestycyjne leżą po stronie użytkowników gruntów. W latach 2017-2018 nie wydawał żadnych decyzji nakazujących rekultywację lub uznających rekultywację za zakończoną dla obszaru znajdującego się w granicach Gminy Kampinos.

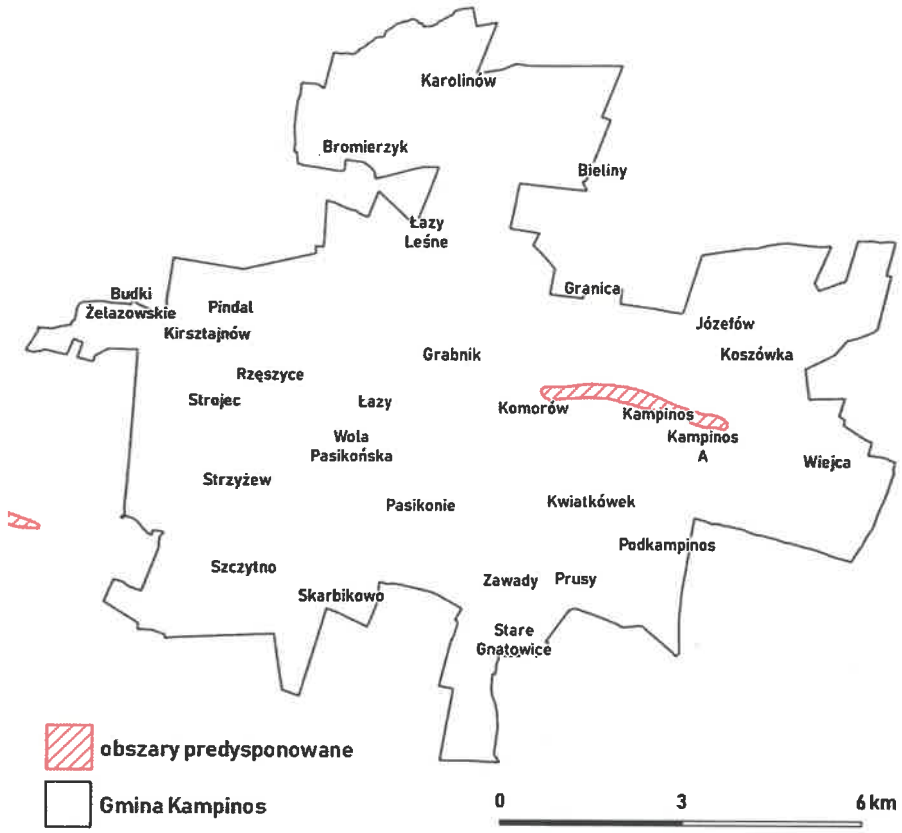
2.8.2. Rejestr osuwisk i obszarów narażonych na występowanie ruchów masowych

Zagrożeniem dla gleb i przypowierzchniowych warstw litosfery mogą być także osuwiska.

Na podstawie zebranych danych stwierdza się, że Starostwo nie posiada pełnej informacji o występujących na obszarze Gminy Kampinos terenach zagrożonych ruchami masowymi oraz terenach, na których te ruchy występują. Dotychczas na terenie powiatu warszawskiego zachodniego nie zostało bowiem przeprowadzone kartowanie i wykonywanie map osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi. Rejestr nie jest prowadzony.

Archiwalne (jedynie wstępne) informacje dotyczące terenów o możliwej predyspozycji do rozwoju ruchów masowych ziemi są zawarte w bazie SOPO na stronie Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego. Zgodnie z informacją zawartą stronie internetowej są to jedynie ogólne i wstępne dane sporządzone na podstawie analizy map geologicznych i materiałów archiwalnych informujące o możliwej predyspozycji terenów do rozwoju ruchów masowych. Dane te nie były weryfikowane w terenie.

Na mapie przeglądowej sporządzonej dla województwa mazowieckiego w Gminie Kampinos wskazano jeden obszar o ewentualnej możliwej predyspozycji do wystąpienia ruchów masowych – Rycina 10.

Ryc. 10. Lokalizacja obszarów o możliwej predyspozycji do rozwoju ruchów masowych ziemi – projekt SOPO
źródło: PIG

2.8.3. Zagospodarowanie przestrzenne

Ochrona powierzchni ziemi i gleb jest regulowana na poziomie lokalnym także poprzez uchwalane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Na poziomie tego aktu prawa miejscowego możliwe jest ograniczanie odrolnienia gruntów chronionych, przeznaczanie pod działalność rolniczą obszarów o cennych zasobach gleb i dopuszczanie na mniej zasobnych np. funkcji mieszkaniowych.

Wg stanu na koniec 2018 roku w Gminie Kampinos funkcjonowały 32 plany miejscowe, które łącznie pokrywały około 8% powierzchni Gminy. W skutek podjętych Uchwał powierzchnia objęta MPZP zmniejszyła się. Podjęte uchwały dotyczące MPZP to:

2017 rok:

- brak

2018 rok:

- Uchwała nr LXVII/322/18 Rady Gminy Kampinos z dnia 9 października 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Komorów w gminie Kampinos,
- Uchwała nr LXVII/323/18 Rady Gminy Kampinos z dnia 9 października 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kampinos dla fragmentu wsi Budki Żelazowskie.

2.9. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Z dniem 1 lipca 2013 r. gminy przejęły obowiązek gospodarowania odpadami komunalnymi. Obowiązek ten został nałożony znowelizowaną ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2019 poz. 2010), która w sposób zasadniczy i radykalny przebudowała system prawny dotyczący gospodarowania odpadami komunalnymi.

Aktem prawym regulującym system gospodarowania w gminie jest regulamin utrzymania porządku i czystości, który jednostka jest zobowiązana aktualizować zgodnie z wojewódzkim planem gospodarki odpadami. Obecnie obowiązuje Uchwała Nr VII/31/15 w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kampinos wraz z podjętymi zmianami (ostatnio podjęta uchwała – Uchwała Nr XVII/101/19 Rady Gminy Kampinos z dnia 18 grudnia 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kampinos).

W ramach weryfikacji systemu gospodarowania odpadami wszystkie gminy mają także obowiązek dokonać corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym m.in. osiągnąć poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

W Tabeli 11 przedstawiono osiągnięte w latach 2017-2018 wskaźniki odzysku przewidziane do osiągnięcia, tj.:

- recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła[2],
- recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne[3],
- ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania[4].

Tabela 11. Osiągnięte w latach 2017-2018 wskaźniki odzysku

rok	Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych				Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	
	papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło		inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe			
	minimum	poziom osiągnięty przez Gminę Kampinos	minimum	poziom osiągnięty przez Gminę Kampinos	dopuszczalny poziom	poziom osiągnięty przez Gminę Kampinos
2017	20%	49,4%	45%	46,2%	45%	27,3%
2018	30%	58,8%	50%	56,0%	40%	3,4%

źródło: Analizy Stanu Gospodarki Odpadami za lata 2017-2018

[2]obecnie Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych
[3]obecnie Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych
[4] obecnie Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

Z zestawienia wynika, że Gmina osiągnęła w latach 2017-2018 wymagane poziomy odzysku i unieszkodliwiania, a przyjęty system charakteryzował się prawidłowym funkcjonowaniem i dobrą organizacją, Istotnym wyzwaniem jest jednak spełnienie ustawowych poziomów także w latach następnych. Wymagać to będzie podjęcia przez Gminę dalszych działań w celu zwiększenia pozyskiwanego „u źródła" strumienia odpadów oraz poprawy czystości (zmniejszenia ilości zanieczyszczeń) pozyskiwanych surowców.

2.9.1. Unieszkodliwiane wyrobów zawierających azbest

Jednym z działań podejmowanych przez Gminę Kampinos w okresie sprawozdawczym było również unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest.

Uchwałą nr III/14/18 Rady Gminy Kampinos z dnia 17 grudnia 2018 roku przyjęto „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Kampinos na lata 2018-2032".

Demontaż i utylizacja wyrobów zawierających azbest odbywa się sukcesywnie przy wsparciu środków zewnętrznych przy czym w roku 2017 roku azbest nie był utylizowany. W 2018 roku zutylizowano natomiast 150,7445 Mg azbestu na łączną kwotę 39 572,10 zł. Dofinansowanie z WFOŚiGW w Warszawie wyniosło 28 894,76 zł, natomiast wkład własny Gminy - 10 677,34 zł).

2.10. Zasoby przyrodnicze

Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku (t.j. Dz.U. 2020 poz. 55) ustanowiła dziesięć form ochrony przyrody. Poza ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów są to parki narodowe, rezerwaty przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, użytki ekologiczne, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

Powołanie określonej formy ochrony przyrody odbywa się w różnych trybach:

1. Uznanie za rezerwat przyrody następuje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, które określa jego nazwę, położenie lub przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, cele ochrony oraz rodzaj, typ i podtyp rezerwatu przyrody, a także sprawującego nadzór nad rezerwatem.
2. Utworzenie parku krajobrazowego lub powiększenie jego obszaru następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, która określa jego nazwę, obszar, przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, szczególne cele ochrony oraz zakazy właściwe dla danego parku krajobrazowego lub jego części,
3. Ustanowienie stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych oraz użytków ekologicznych następuje w drodze uchwały Rady Gminy.

W granicach administracyjnych Gminy Kampinos nie ma ww. form ochrony przyrody.

Pozostałe zostały opisane poniżej.

2.10.1. Parki narodowe

Od strony administracyjnej, określenie i zmiana granic parku narodowego następuje w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, które określa jego obszar, przebieg granicy, otulinę i nieruchomości Skarbu Państwa nieoddawane w użytkowanie wieczyste parkowi narodowemu.

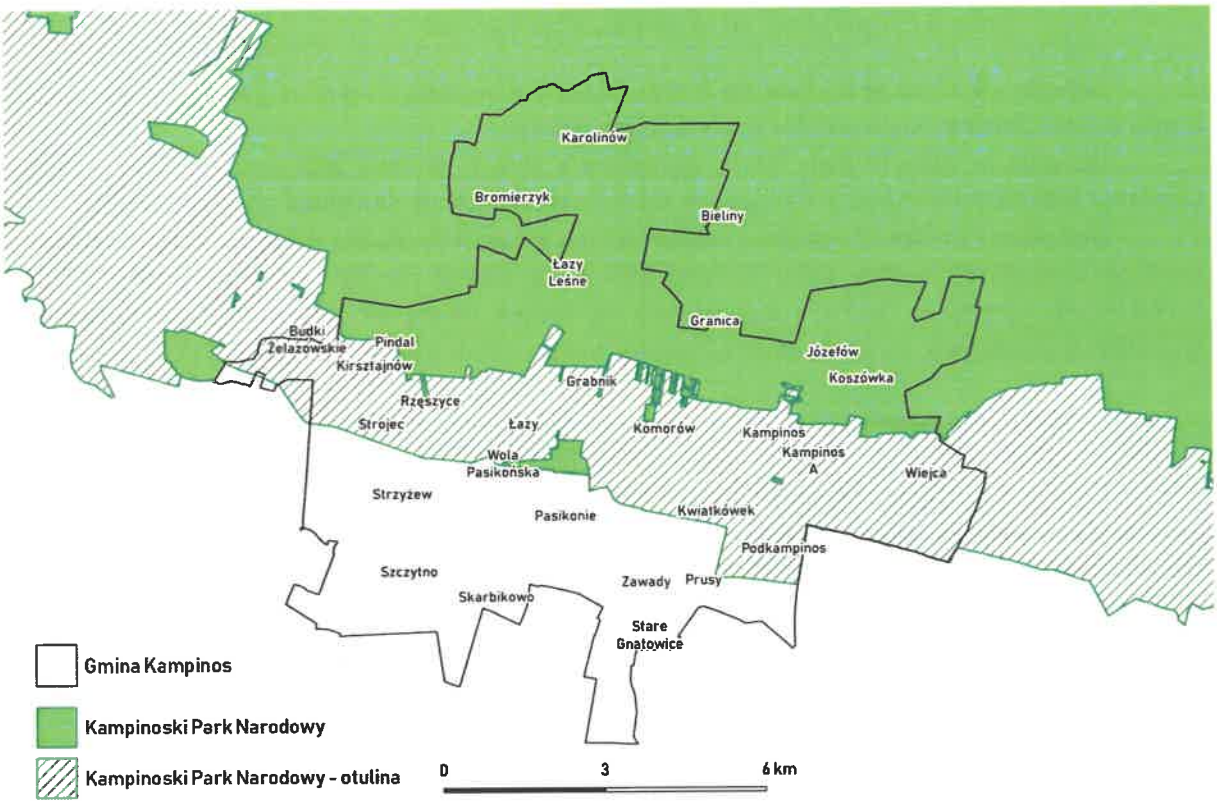
W granicach Gminy Kampinos znajduje się Kampinoski Park Narodowy, wraz z otuliną. Park został utworzony w 1959 roku i jest jedną z najważniejszych ostoi fauny niżu polskiego. Park zajmuje łączną powierzchnię 38 544.33 ha. Otulina to kolejne 37 756.49 ha. W granicach Gminy znajduje się 3 273,40 ha Parku. Obszar i granice Parku w latach 2017-2018 nie uległy zmianie.

Obszar w 2000 roku został wpisany na listę rezerwatów biosfery UNESCO. Szacuje się, że może tutaj występować połowa fauny Polski, czyli ok. 16,5 tysiąca gatunków zwierząt. Dotychczas

udokumentowano bytowanie ponad 4,2 tys. gatunków, co świadczy o stosunkowo małym stopniu zbadaniu fauny tego terenu.

Prowadzone działania ochronne w Parku wynikają obecnie z Zarządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 marca 2014 r. w sprawie zadań ochronnych dla Kampinoskiego Parku Narodowego (Dz. Urz. Ministra Środowiska z 2014 r. poz. 21)

Obszar i granice Parku na tle granic administracyjnych Gminy wskazano na Rycinie.

Ryc. 11. Obszar i granice Kampinoskiego Parku Narodowego na tle Gminy Kampinos
źródło: opracowanie własne, dane GDOŚ

2.10.2. Obszary Natura 2000

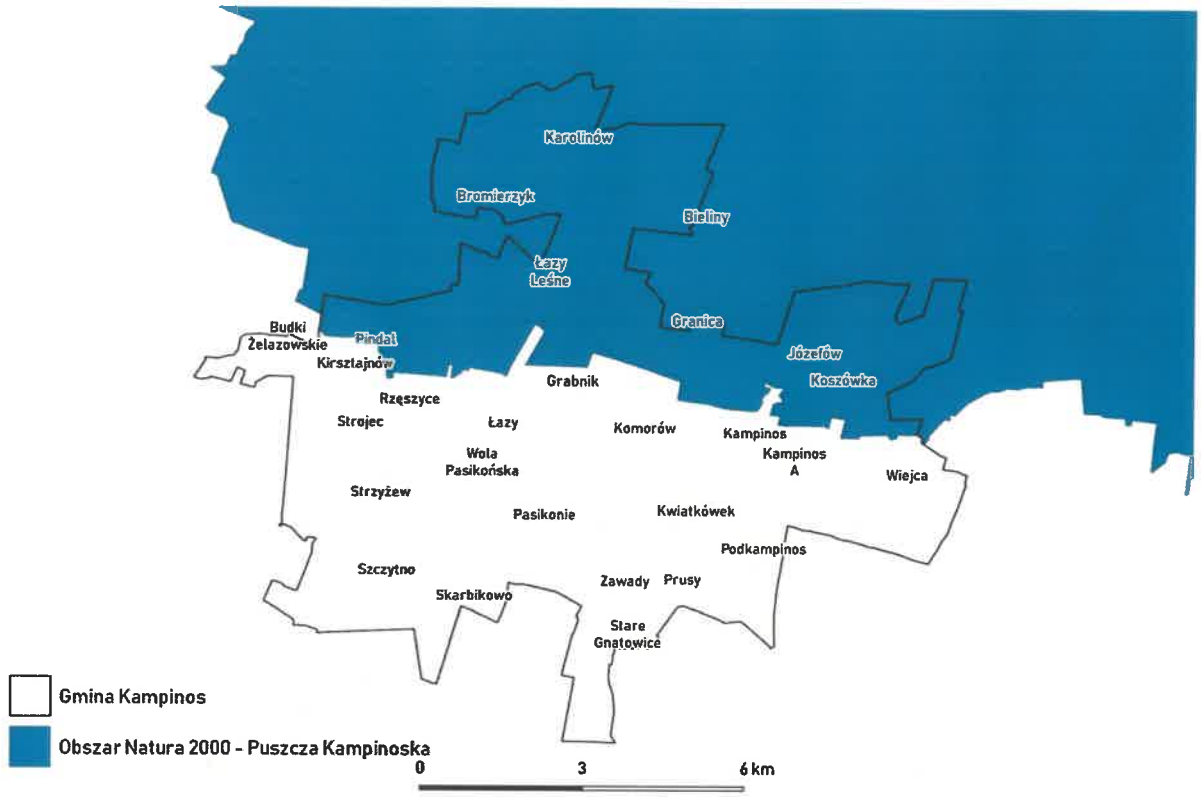
W przypadku obszarów Natura 2000 – wyznaczenie obszaru specjalnej ochrony ptaków lub specjalnego obszaru ochrony siedlisk, zmiana jego granic lub likwidacja następuje w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa, ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi, ministrem właściwym do spraw rybołówstwa i z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej, w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw środowiska, które określa nazwę, położenie administracyjne, obszar i mapę obszaru, cel i przedmiot ochrony.

Podstawą programu Natura 2000 są dwie unijne dyrektywy – dyrektywa ptasia, przyjęta w 1979, a następnie zastąpiona dyrektywą z 2009 oraz dyrektywa siedliskowa (habitatowa) z 1992. Cała sieć Natura 2000 liczy ponad 26400 obszarów zajmujących ponad 318 tys. km² powierzchni morskiej i ponad 788 tys. km² powierzchni lądowej, co stanowi 18% powierzchni krajów Unii Europejskiej.

Na terenie Gminy Kampinos znajduje się obszar Natura 2000 – Puszcza Kampinoska(PLC140001). Obszar został wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska jako obszar specjalnej ochrony ptaków oraz zatwierdzony Decyzją Komisji Europejskiej jako specjalny obszar ochrony siedlisk - ta sama powierzchnia, ten sam kod obszaru. Unikatem przyrodniczym na skalę europejską są występujące na terenie ostoi wydmy śródlądowe, które tworzą tu dwa pasy wydmowe przecinające równoleżnikowo całą Puszczę - północny i południowy.

W okresie sprawozdawczym powierzchnia ww. obszaru nie zmieniła się i wynosiła 37 640,49 ha. W granicach Gminy Kampinos znajduje się około 3 182 ha. Obszar Natura 2000 „Puszcza Kampinoska" nie ma ustanowionego planu zadań ochrony albo planu ochrony.

Lokalizację wskazano na kolejnej Rycinie.

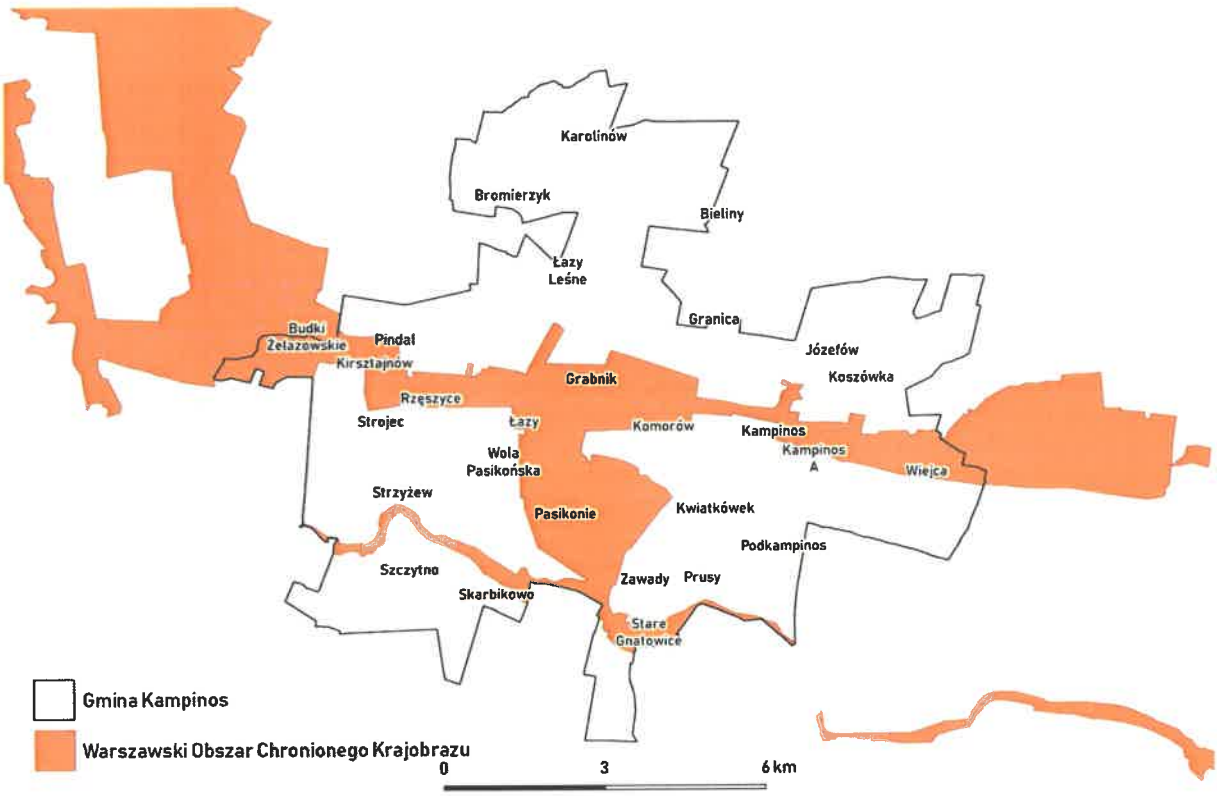
Ryc. 12. Obszary Natura 2000 w Gminie Kampinos
źródło: opracowanie własne, dane GDOŚ

2.10.3. Obszary chronionego krajobrazu

Wyznaczenie obszaru chronionego krajobrazu następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, która określa jego nazwę, położenie, obszar, sprawującego nadzór, ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy właściwe dla danego obszaru chronionego krajobrazu lub jego części. W granicach Gminy Kampinos znajduje się Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu.

WOChK został utworzony w 1997 roku. Powstał on w miejsce obszaru chronionego krajobrazu województwa stołecznego powstałego w latach 70 – tych. Obszar obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowy ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem a także pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Jest to cały system powiązanych ze sobą przestrzennie terenów związanychz przebiegiem przecinających aglomerację warszawską dolin rzecznych Wisły i Narwi wraz z dopływami oraz towarzyszącymi im kompleksami lasów. Są to m.in.: od północnego wschodu Lasy Chotomowskie i Legionowskie, na południu Lasy Otwockie i Celestynowskie włączone do Mazowieckiego Parku Krajobrazowego oraz Lasy Chojnowskie włączone do Chojnowskiego Parku Krajobrazowego. Pierścień lasów wokół Warszawy zamyka kompleks Lasów Sękocińskich, Nadarzyńskich i Młochowskich oraz największy i najcenniejszy na Mazowszu kompleks leśny Parku Narodowego Puszczy Kampinoskiej.

Całkowita powierzchnia tej formy ochrony przyrody to 148 409,1 ha. W granicach Gminy Kampinos jest to 1 968,0 ha. Lokalizację obszaru na tle granic Gminy wskazano na kolejnej Rycinie.

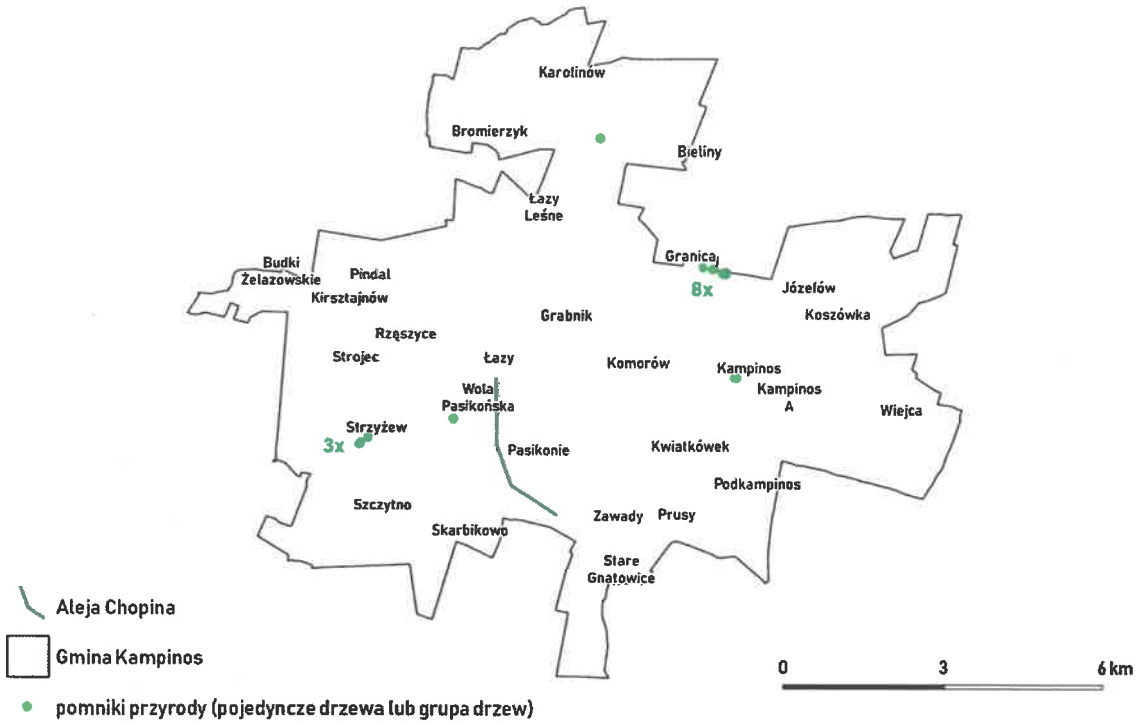
Ryc. 13. Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu na tle granic administracyjnych Gminy Kampinos.
źródło: opracowanie własne, dane GDOŚ

2.10.4. Pomniki przyrody

Ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy. Nadzór nad tymi formami ochrony przyrody sprawują wójtowie lub burmistrzowie.

Na obszarze Gminy, wg danych GUS znajduje się 21 pomników przyrody. Ich liczba w okresie sprawozdawczym nie uległa zmianie. Część pomników to pojedyncze drzewa, a część to grupy drzew. Pomnikiem przyrody jest również „Aleja Chopina" – aleja drzew: lip drobnolistnych (Tilia cordata), jesionów wyniosłych (Fraxinus excelsior) oraz dębu szypułkowego (quercus pedunculata) na odcinku 3 km wzdłuż drogi lokalnej Łazy - Zawady na długości 3 km.

Lokalizację pomników przyrody wskazano na kolejnej Rycinie.

2.10.5. Lasy

Obszar Gminy Kampinos znajduje się w zasięgu Nadleśnictwa Chojnów. Powierzchnia administrowanych lasów w granicach Gminy to 0,60 ha (oddział 390). Pozostałą częścią lasów administruje Park Narodowy oraz w niewielkim stopniu osoby prywatne.

W okresie sprawozdawczym w Nadleśnictwie Chojnów, na terenie Gminy Kampinos, nie wykonywano:

1. zalesień,
2. zabiegów zwalczających i ochronnych w lasach zagrożonych organizmami szkodliwymi,
3. działań w zakresie rekreacyjnego użytkowania i zagospodarowania lasów (np. ścieżki edukacyjne, działania edukacyjne).

2.11. Poważne awarie

Zgodnie z art. 3 pkt. 23 Ustawy Prawo ochrony środowiska mianem poważnej awarii określa się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Według materiałów będących w posiadaniu WIOŚ we Warszawie, w latach 2017-2018 oraz obecnie, na terenie Gminy Kampinos nie ma zakładów dużego ryzyka (ZDR) wystąpienia poważnej awarii, zakładów zwiększonego ryzyka (ZZR) oraz tzw. potencjalnych sprawców poważnych awarii (PSPA) i w okresie sprawozdawczym nie odnotowano poważnych awarii na terenie Gminy Kampinos.

Odnosząc się zmian klimatu, które w ostatnich latach przyjęły niemal trwały charakter, należy wskazać, że począwszy od lat 70. ubiegłego wieku do chwili obecnej na obszarze Polski dochodzi na natężenia zjawisk takich jak:

- fale upałów,
- opady o dużym natężeniu,
- okresy bezdeszczowe,
- silne wiatry (w tym trąby powietrzne).

Wszystkie te zjawiska mogą nosić znamiona klęski żywiołowej. Na podstawie danych uzyskanych z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Powiecie Warszawskim Zachodnim stwierdza się, że w 2017 roku odnotowano 12 zdarzeń, a w 2018 - 19 zdarzeń związanych z silnymi wiatrami (huraganami).

3. ZREALIZOWANE W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI CELÓW EKOLOGICZNYCH ZAWARTYCH W PROGRAMIE OCHORNY ŚRODOWISKA

W kolejnych podrozdziałach zawarto syntetyczne informacje o zrealizowanych w latach 2017-2018 przedsięwzięciach i zadaniach wymienionych w Harmonogramie realizacyjnym POŚ, przewidzianych do realizacji w ramach obowiązującego Programu Ochrony Środowiska.

3.1. Cel ekologiczny: minimalizacja składowanych odpadów i likwidacja dzikich wysypisk

W ramach realizacji niniejszego celu ekologicznego zaplanowano realizację dwóch zadań:

1. Budowa Punku Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) w Gminie Kampinos,
2. Utrzymanie funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Kampinos

Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych powstał w połowie 2018 roku jako drugi w powiecie warszawskim-zachodnim - na działkach 514 i 117/5 w obrębie Kampinos A, w sąsiedztwie oczyszczalni ścieków. Dotychczasowy punkt zbiórki odpadów komunalnych zlokalizowany był na gruntach prywatnych w ramach podpisanej umowy dzierżawy. Nowy PSZOK powstał zaś na działkach, których właścicielem jest Gmina Kampinos. Oficjalne otwarcie obiektu miało miejsce 3 lipca 2018 r. Teren objęty inwestycją został utwardzony i ogrodzony, powstały trzy zadaszone wiaty oraz pomieszczenie (kontener) o charakterze zaplecza socjalno-technicznego. Obiekt został również wyposażony w niezbędne media, w tym: przyłącze wody, kanalizację sanitarną, a także oświetlenie i monitoring.

W PSZOK-u mieszkańcy Gminy Kampinos mogą zostawić odpady 15 frakcji, w tym między innymi: stare meble, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, przedmioty z tworzyw sztucznych, metalu oraz szkła, jak również zużyte opony. Nie są przyjmowane odpady zmieszane. Na miejscu zostały zabezpieczone kontenery na gruz i odpady budowlane z przeprowadzonych samodzielnie remontów. Mieszkańcy z terenu Gminy oddają również odpady zielone, popiół, a także odpady niebezpieczne powstające w gospodarstwie domowym: farby, lakiery, kleje, detergenty i chemikalia w tym ich opakowania, zużyte baterie i akumulatory oraz przeterminowane leki.

Projekt „Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Gminie Kampinos", współfinansowany był przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach osi Priorytetowej V Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020. Wartość projektu to 624 289,18 zł, w tym kwota dofinansowanie UE: 365 789,16 zł.

Jeśli chodzi o realizację drugiego zadania wyznaczonego w POŚ, realizowane jest ono na bieżąco. Koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wyniosły w roku 2017 540 715,16 zł, w tym obsługa administracyjna 46 921,22 zł, koszty dzierżawy terenu pod PSZOK 25 284,00 zł, koszty dotyczące odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych - 464 709,94 zł oraz wykonanie analizy stanu gospodarki odpadami 3 800,00 zł. W porównaniu do 2016 r. łączne wydatki poniesione na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Kampinos zmniejszyły się o 27 459,13 zł, co stanowi 4,8 %.

Łączne koszty poniesione w 2018 r. na prowadzenie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wyniosły natomiast 509 422,55 zł (bez uwzględnienia wkładu własnego do budowy PSZOK, który wyniósł 236 919,53 zł):

Na koszt funkcjonowania systemu składały się następujące elementy:

- obsługa administracyjna wraz z kosztami utrzymania PSZOK - 74 659,25 zł,
- koszty dzierżawy terenu pod PSZOK - 12 000,00 zł,

- wydatki dotyczące odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych – 414 322,81 zł,
- wykonanie analizy stanu gospodarki odpadami - 3 800,00 zł,
- wydatki związane z promocją w zakresie edukacji ekologicznej odnośnie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi – 4 640,49 zł (wydatki poniesione zgodnie z realizowanym zadaniem pn. „Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Gminie Kampinos).

W ramach zakupu usług pozostałych nie zostały uregulowane zobowiązania niewymagalne za odbiór odpadów w miesiącu 12/2018 w wysokości 84 045,62 zł.

W porównaniu do 2017 r. łączne koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Kampinos zmniejszyły się o 31 292,61 zł, czyli o 5,8 % (spadek kosztów i zagospodarowania odpadów).

3.2. Cel ekologiczny: poprawa jakości powietrza

Poprawa jakości powietrza jest jednym z większych wyzwań związanych z ochroną środowiska w Gminie Kampinos, dlatego w harmonogramie realizacyjnym POŚ przygotowano następujące zadanie do realizacji:

1. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Kampinos

Należy wskazać, że zadanie to jest zadaniem wieloletnim. W roku 2015 wykonano audyty energetyczne budynków zaplanowanych do termomodernizacji, a w roku 2016 dokumentację projektową. Łącznie na realizację zadania zaplanowano 774 931,00 zł.

Jeszcze w maju 2016 r. złożony został wniosek do RPO WM na lata 2014 – 2020 w ramach Działania 4.2 Efektywność energetyczna – typ projektu: Termomodernizacja budynków użyteczności – o dofinansowanie na realizację projektu. Gmina uzyskała dotację na przedmiotowe zadanie.

Całkowita wartość projektu to aż 1 722 754,57 zł, w tym dofinansowanie projektu z UE: 947 693,02zł.

W ramach projektu zaplanowano termomodernizację budynku Urzędu Gminy, budynku Świetlicy Środowiskowej w Łazach oraz budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Szczytnie.

Przedmiotem projektu jest między innymi:

- zmiana technologii źródła ciepła (dla budynku Urzędu Gminy Kampinos oraz świetlicy środowiskowej w Łazach montaż pompy ciepła oraz montaż nowej instalacji elektrycznej w OSP Szczytno na potrzeby ogrzewania i chłodzenia pomieszczeń),
- wykonanie instalacji fotowoltaicznej dla budynku Urzędu Gminy,
- ocieplenie stropodachów,
- ocieplenie ścian zewnętrznych,
- wymiana luksferów, okien i drzwi zewnętrznych na nowe.

Termomodernizacja wyżej wymienionych budynków jest niezbędna w celu dostosowania ich paramentów technicznych do obowiązujących norm, oraz do spełnienia przez nie wymagań dotyczących współczynnika przenikania ciepła.

Planowana termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Kampinos umożliwi:

- zmniejszenie rocznego zapotrzebowania na energię;
- zmniejszenie kosztów eksploatacji budynków użyteczności publicznej (koszty ogrzewania i przygotowywania ciepłej wody użytkowej), zmniejszające wydatki budżetowe Gminy;
- oszczędność energii w wyniku realizacji projektu termomodernizacyjnego;
- pozytywne oddziaływanie na środowisko na skutek zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych;
- osiągnięcie odpowiedniego komfortu cieplnego pomieszczeń we wszystkich obiektach;

- zwiększenie efektywności energetycznej budynków;
- zmniejszenie niskiej emisji;
- poprawę estetyki wymienionych budynków;
- zmniejszenie kosztów ogrzewania budynków i wynikającą z tego zwiększoną alokację środków na inne zadania Gminy.

Wg stanu na styczeń 2020 r. zadanie jest już zrealizowane. Roboty budowlane zostały odebrane w dniu 14.08.2019 r. Prace były realizowane jednocześnie we wszystkich trzech lokalizacjach.

3.3. Cel ekologiczny: poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych

Kierunkiem interwencji w ramach realizacji tego celu ekologicznego jest rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym realizacja programów sanitacji w zabudowie rozproszonej. W Harmonogramie zaplanowano realizację następującego zadania:

1. Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowościach: Kampinos A, Kampinos, Wiejca, Strzyżew Parcele, Strojec, Wola Pasikońska, Strzyżew Wieś, Rzęszyce.

   W kolejnej Tabeli przedstawiono zakres prowadzonych prac w latach 2017-2018.

Tabela 12. Zrealizowane zadania z zakresu realizacji celu ekologicznego „poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych" w latach 2017-2018

Lp.	Zadanie	Podmiot realizujący zadanie	Rok realizacji zadania	Poniesione koszty
1	Wykonanie dokumentacji projektowej sieci kanalizacyjnej w miejscowości Wiejca. Na wykonanie dokumentacji projektowej sieci kanalizacyjnej sanitarnej w systemie ciśnieniowym wraz z odgałęzieniami bocznymi na odcinku ok. 3 km zaplanowano 86 000,00 zł. W kwietniu 2017 r. została podpisana umowa z projektantem na opracowanie dokumentacji projektu budowlanego i wykonawczego sieci kanalizacyjnej. Termin realizacji przedmiotu umowy określony został do dnia 30 listopada 2017 r., natomiast wynagrodzenie ustalone zostało na kwotę 71 032,50 zł. Ze względu na przedłużające się uzgodnienia m.in. z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska umowę aneksowano do 31.12.2017 r., jednak również po zmianie terminu, nie udało się wykonawcy zrealizować umowy. W roku 2018 zadanie wprowadzone zostało do WPF i ponownie aneksowany został termin.	Gmina Kampinos	2017	w 2017 roku nie poniesiono kosztów
2	W 2018 roku wybudowano I etap sieci kanalizacyjnej w miejscowości Wiejca o długości 3070,30 m (II etap realizowany był w 2019 roku) oraz 6 odcinków w Kwiatkówku, Komorowie, Kampinosie A i Podkampinosie o łącznej długości 2057 m. Dzięki wybudowanej ciśnieniowej sieci kanalizacyjnej przyłączono w sumie 93 posesje.	Gmina Kampinos	2018	łącznie 3 488 297,76 zł

źródło: Sprawozdanie z budżetu Gminy Kampinos za rok 2017, Raport o stanie Gminy Kampinos za 2018 rok

3.4. Cel ekologiczny: wzrost świadomości społeczeństwa w zakresie ochrony środowiska

Realizacja tego celu ekologicznego zakłada:

1. Organizację w Gminie Kampinos cyklicznych konkursów ekologicznych „Bio-różnorodności",
2. Organizację konferencji edukacyjnej nt. planowania przestrzennego w aspekcie ochrony bioróżnorodności obszarów chronionych.

III Wojewódzki konkurs ekologiczny „Bio-różnorodni" pod hasłem: „Gady i płazy nie budzą w nas odrazy" zorganizowano w 2017 roku. Wręczenie nagród przy udziale przedstawiciela władz gminnych połączone z wystawą pokonkursową było połączone z XVI Świętem Kampinoskiej Oświaty oraz Gminnym Dniem Dziecka i odbyło się 2 czerwca 2017r. o godz. 16:30 w Parku Rekreacyjno-Sportowym w Kampinosie. Organizatorem była Gmina Kampinos. Celem konkursu była popularyzacja i poszerzenie wiedzy na temat środowiska, a w szczególności ochrony środowiska i walorów przyrodniczych Mazowsza oraz zagadnień związanych z gospodarką odpadową i OZE. Na realizację konkursu pozyskano środki zewnętrzne – z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie
w łącznej wysokości 9 613,00 zł – 100,00%.Nagrody dla laureatów konkursu wyniosły 10 682,00 zł (100%).

Wójt Gminy Kampinos w 2017 zorganizował także konferencję: „Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne w sąsiedztwie Kampinoskiego Parku Narodowego z uwzględnieniem ochrony różnorodności biologicznej". Konferencja odbyła się 9 października 2017 roku w Dworze pod Kasztanowcami w Wiejcy. Celem konferencji była aktywizacja i podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Program konferencji obejmował:

1. Wystąpienie Pani Marty Klimkiewicz, przedstawiciela Kampinoskiego Parku Narodowego dotyczące tematu: „Gospodarka przestrzenna na terenie parku narodowego i otuliny".
2. Wystąpienie Pani Moniki Brzeszkiewicz-Kowalskiej, przedstawiciela Mazowieckiego Biura Planowania Regionalnego w Warszawie, na temat „Planowania i zagospodarowania przestrzennego w sąsiedztwie Kampinoskiego Parku Narodowego".
3. Wystąpienie Pani Anny Andrzejewskiej, przedstawiciela Kampinoskiego Parku Narodowego dotyczące tematu „Rezerwat Biosfery Puszcza Kampinoska – społeczeństwo i przyroda".
4. Wystąpienie Pani Doroty Gadomskiej, przedstawiciela samorządów gminnych na temat wyzwań w zakresie planowania przestrzennego w sąsiedztwie Kampinoskiego Parku Narodowego stających przed samorządowcami.
5. Wystąpienie Pana Bartłomieja Kolipińskiego, przedstawiciela środowisk planistycznych na temat oczekiwań przedstawicieli samorządów gminnych i Kampinoskiego Parku Narodowego w zakresie planów zagospodarowania przestrzennego w sąsiedztwie Parku.
6. Wystąpienie Pana Janusza Krukowskiego na temat „Rozmieszczenia stref suburbanizacji w rejonie Puszczy Kampinoskiej i północno-zachodnich dzielnic Warszawy, określone na podstawie cen transakcyjnych gruntów niezabudowanych". Panel dyskusyjny wraz z warsztatami mającymi na celu wypracowanie zasad racjonalnego planowania przestrzennego w sąsiedztwie Kampinoskiego Parku Narodowego oraz form współpracy pomiędzy samorządami gmin, Kampinoskim Parkiem Narodowym i wykonawcami planów zagospodarowania przestrzennego.

Uczestnicy konferencji otrzymali pakiet materiałów konferencyjnych oraz materiały edukacyjne w postaci dwóch broszur: „Planowanie przestrzenne w parkach narodowych" oraz „Postępowanie z wodą na działce budowlanej na każdym etapie procesu inwestycyjnego".

Na realizację ww. zadania pozyskano środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w łącznej wysokości 19 171,33 zł – 87,25% . Łączne koszty wyniosły 21 972,87 zł.

4. WSKAŹNIKI REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Chcąc realizować zawarte w Programie zadania niezbędne jest prowadzenie monitoringu oraz ewaluacji ich wykonania. W Programie zaproponowano wzór sprawozdania z realizacji Programu ochrony środowiska dla Gminy Kampinos do roku 2020 z perspektywą na lata 2021-2024 w formie Tabeli.

Wyniki przedstawiono w kolejnej Tabeli.

Tabela 13. Sprawozdanie z realizacji Programu ochrony środowiska dla Gminy Kampinos do roku 2020 z perspektywą na lata 2021-2024 za lata 2017-2018

LP.	OBSZARY INTERWENCJI	ZADANIA	Stan realizacji	Poniesione koszty [tys. zł]	Wskaźniki wykonania zadania				Stopień wykonania zadania
					Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Wartość osiągnięta	
1	Gospodarka odpadami	Budowa Punku Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) w Gminie Kampinos	zrealizowano	624 289,18 zł	Ilość odpadów komunalnych dostarczona przez mieszkańców Gminy do PSZOK	79,2 Mg	90,0 Mg	2017 – 137,4 Mg 2018 – 151,524 Mg	masa odpadów zwiększa się, rośnie świadomość mieszkańców
		Utrzymanie funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Kampinos	realizowane na bieżąco	2017 – 540 715,16 zł 2018 – 509 422,55 zł	Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnychinne niż niebezpieczne odpady budowlane	100%	100%[5]	2017 – 46,2% 2018 – 56,0%	ustawowe poziomy zostały osiągnięte w latach 2017-2018

[5] Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych w roku 2017 wymagane minimum to 45%, w 2018 – 50%

LP.	OBSZARY INTERWENCJI	ZADANIA	Stan realizacji	Poniesione koszty [tys. zł]	Wskaźniki wykonania zadania				Stopień wykonania zadania
					Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Wartość osiągnięta	
					i rozbiórkowe				
1 – cd.	Gospodarka odpadami – cd.	Utrzymanie funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Kampinos – cd.			Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	65,24%	65,24%[6]	2017 – 49,4% 2018 – 58,8%	ustawowe poziomy zostały osiągnięte w latach 2017-2018

[6] Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych w 2017 roku wymagane minimum to 20%, a w 2018 – 30%

LP.	OBSZARY INTERWENCJI	ZADANIA	Stan realizacji	Poniesione koszty [tys. zł]	Wskaźniki wykonania zadania				Stopień wykonania zadania
					Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Wartość osiągnięta	
					Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	19,0%	19,0%[7]	2017 – 27,3% 2018 – 3,4%	ustawowe poziomy zostały osiągnięte w latach 2017-2018
2	Ochrona powietrza i klimatu	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Kampinos	zadanie zostało zrealizowane w styczniu 2020 r.	całkowita wartość projektu 1 722 754,57 zł	Redukcja emisji dwutlenku węgla	0 Mg CO_2/rok	111 Mg CO_2/rok	111 Mg CO_2/rok	zadanie zostało zrealizowane
3	Gospodarka wodno-ściekowa	Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowościach: Kampinos A, Kampinos, Wiejca, Strzyżew Parcele, Strojec, Wola Pasikońska, Strzyżew Wieś, Rzęszyce	w trakcie realizacji	3 488 297,76 zł	Długość sieci kanalizacyjnej	10,5 km	24,0 km	2017 – 23,8 km 2018 – 29,2 km	długość sieci kanalizacyjnej sukcesywnie rośnie, zadanie jest realizowane

[7] Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji dopuszczalny poziom w roku 2017 wynosił 45%, a w 2018 – 40%

LP.	OBSZARY INTERWENCJI	ZADANIA	Stan realizacji	Poniesione koszty [tys. zł]	Wskaźniki wykonania zadania				Stopień wykonania zadania
					Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Wartość osiągnięta	
4	Zasoby przyrodnicze	Organizacja w Gminie Kampinos cyklicznych konkursów ekologicznych „Bio-różnorodności"	zrealizowano	9 613,00 zł	Liczba osób biorących udział w konkursie	0	50	w konkursie uczestniczyło 1 449 uczniów z 39 szkół podstawowych i gimnazjalnych z terenu woj. mazowieckiego	zadanie zostało zrealizowane
4 - cd.	Zasoby przyrodnicze – cd.	Organizacja konferencji edukacyjnej nt. planowania przestrzennego w aspekcie ochrony bioróżnorodności obszarów chronionych	zrealizowano	21 972,87 zł	Liczba osób biorących udział w konferencji	0	50	brak danych	zadanie zostało zrealizowane

Źródło: opracowanie własne

5. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Kampinos do roku 2020 z perspektywą na lata 2021-2024 za lata 2017-2018 ma celu pierwszą weryfikację założonych celów ekologicznych.

Struktura dokumentu pozwoliła przeanalizować stan środowiska w Gminie Kampinos przez pryzmat wszystkich obszarów interwencji, a następnie w zwięzłej formie przedstawiono sposób realizacji założonych celów ekologicznych w ramach przyjętej w Programie polityki ochrony środowiska.

Wiodącą rolę w określeniu stanu środowiska pełniły dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie, dane statystyczne i dane uzyskane bezpośrednio od podmiotów zajmujących się poszczególnymi obszarami funkcjonalnymi w Gminie.

Poniżej przedstawiono syntetyczną informację na temat stanu środowiska w Gminie Kampinos w latach 2017-2018.

Jakość powietrza w Gminie Kampinos w latach 2017-2018 nie uległa znaczącej zmianie. Corocznie, w mazowieckiej strefie oceny jakości powietrza (w której znajduje się omawiana jednostka) notowane są przekroczenia zanieczyszczeń takich jak: pył zawieszony PM10, PM2,5 oraz BaP, Przyczyną jest głównie tzw. niska emisja, czyli emisja pyłów i szkodliwych gazów na wysokości do 40 mpochodząca z domowych pieców grzewczych i lokalnych kotłowni węglowych, w których spalanie węgla odbywa się w nieefektywny sposób oraz z transportu spalinowego.

Jeśli chodzi o poziom natężenia hałasu w Gminie, to w okresie sprawozdawczym nie prowadzono pomiarów i dlatego nie jest możliwe przedstawienie takich danych. WIOŚ w Warszawie podejmował natomiast działania kontrolne w zakładach w zakresie przestrzegania wymagań ochrony środowiska,
w tym m.in. hałasu. W 2017 roku kontrolował zakład MLP Teresin Sp. z o.o. w Gnatowicach Starych. W wyniku kontroli stwierdzono niespełnienie warunku określonego w decyzji Wójta Gminy Kampinos dotyczącego równoważnego poziomu mocy akustycznej pojedynczego źródła Lwa zainstalowanych wentylatorów. Efektem przeprowadzonej kontroli było wystąpienie do Wójta Gminy Kampinos.

Zagrożenie ze strony pól elektromagnetycznych w Gminie jest bardzo małe. W miejscowości Kampinos, w centrum na parkingu przy boisku zlokalizowany jest punkt pomiarowy WIOŚ. W pełnym cyklu pomiarowym (2012, 2015 i 2018 rok) nie stwierdzono przekroczeń.

Wody podziemne, wg pomiarów z roku 2017, charakteryzuje dobra jakość (II klasa). Wody powierzchniowe charakteryzuje słabszy stan. Badane w okresie sprawozdawczym cieki, tj. Kanał Olszowiecki, Utrata od Rokitnicy do ujścia oraz Dopływ z Wiejcy cechują się umiarkowanym stanem ekologicznym i ogólnym złym stanem wód. W celu ograniczenia migracji zanieczyszczeń do środowiska, w tym do wód, infrastruktura wodno-ściekowa jest sukcesywnie rozwijana w Gminie. W okresie sprawozdawczym przybyło 7,3 km sieci wodociągowej oraz 5,4 km sieci kanalizacyjnej.

Budowa geologiczna terenu Gminy Kampinos nie wiąże się występowaniem różnorodnych kopalin, dlatego też trudno mówić w przypadku tej jednostki o ewentualnych szkodach górniczych powstających na jej obszarze wywołanych eksploatacją złóż czy koniecznej rekultywacji. Zagrożenie jest niewielkie.

Dużo bardziej zagrożone na degradację są gleby, szczególnie te o wysokiej wartości użytkowej. Należy wskazać, że podstawowym źródłem przekształceń gleb Gminy jest działalność człowieka związana z rozbudową zabudowy na cele mieszkalnictwa oraz działalności gospodarczej. W okresie sprawozdawczym Starosta Warszawski Zachodni rozpatrzył pozytywnie łącznie 5 wniosków na wyłączenie z produkcji gruntów klas I-III, czyli najcenniejszych z punktu widzenia działalności rolniczej. Łącznie wyłączono 1 899 m^2. Problemem są także zanieczyszczenia pyłowe, których źródłem jest

głównie rozwijający się transport drogowy oraz działalność przemysłowa, Brak jest jednak dokładnych danych dotyczących emisji poszczególnych zanieczyszczeń.

Zagrożeniem dla gleb i przypowierzchniowych warstw litosfery są także osuwiska. Na podstawie zebranych danych stwierdza się, że Starostwo Powiatowe nie posiada jednak aktualnie pełnej informacji
o występujących na obszarze Gminy Kampinos terenach zagrożonych ruchami masowymi oraz terenach, na których te ruchy występują.

Ochrona powierzchni ziemi i gleb jest regulowana na poziomie lokalnym także poprzez uchwalane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Plany są sukcesywnie uchwalane.

Mając na uwadze gospodarkę odpadami, Gmina osiągnęła w latach 2017-2018 wymagane poziomy odzysku i unieszkodliwiania, a przyjęty system charakteryzował się prawidłowym funkcjonowaniem i dobrą organizacją. Jednym z działań podejmowanych przez Gminę Kampinos w okresie sprawozdawczym było również unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest. Łącznie w latach 2017-2018 unieszkodliwiono 150,7445 Mg wyrobów zawierających azbest.

Powierzchnia obszarów chronionych w okresie sprawozdawczym nie zmieniła się. Nie prowadzono również nowych zalesień.

Nie zarejestrowano również zdarzeń o znamionach poważnej awarii, ale należy odnotować nasilające się zjawiska ekstremalne takie jak np. fale upałów czy silne wiatry. KPPSP w Błoniach w 2017 roku odnotowała 12, a w 2018 – 19 zdarzeń związanych z silnymi wiatrami (huraganami) w Gminie Kampinos.

Odnosząc się do zaproponowanych w Programie Ochrony Środowiska zadań, należy stwierdzić, że Gmina wywiązuje się założonych celów i je realizuje. Niektóre z zadań zostały już zrealizowane (jak np. budowa PSZOK czy termomodernizacja budynków użyteczności publicznej), a niektóre z nich są w trakcie realizacji (np. rozwój infrastruktury kanalizacyjnej).

Podsumowując, ocena realizacji Programu ochrony środowiska dla Gminy Kampinos do roku 2020 z perspektywą na lata 2021-2024 za lata 2017-2018 jest pozytywna.

SPIS TABEL

Tabela 1. Wyznaczone w Programie cele ekologiczne, kierunki interwencji i zadania 6
Tabela 2. Liczba ludności Gminy Kampinosw latach 2016-2018 z określeniem liczby ludności poszczególnych grup ekonomicznych 8
Tabela 3. Klasy jakości powietrza atmosferycznego dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie mazowieckiej w latach 2016-2018 – POD KĄTEM OCHRONY ZDROWIA 10
Tabela 4. Klasy jakości powietrza atmosferycznego dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie mazowieckiej w latach 2016-2018 – POD KĄTEM OCHRONY ROŚLIN 10
Tabela 5. Normowane stężenia zanieczyszczeń powietrza w latach 2017-2018 roku ze stanowiska pomiarowego zlokalizowanego na terenie Gminy Kampinos wykorzystywanego do oceny rocznej jakości powietrza 12
Tabela 6. Zestawienie wyników pomiarów pól elektromagnetycznych dotyczące punktu pomiarowego „Kampinos, w centrum miejscowości, parking przy boisku" 15
Tabela 7. Wykaz JCWP znajdujących się granicach Gminy Kampinos 18
Tabela 8. Zestawienie wyników jakości wód powierzchniowych JCWP znajdujących się w obrębie Gminy Kampinos za lata 2017-2018. 21
Tabela 9. Podstawowe parametry dotyczące sieci wodociągowej na terenie Gminy Kampinos 24
Tabela 10. Podstawowe parametry dotyczące sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Kampinos 25
Tabela 11. Osiągnięte w latach 2017-2018 wskaźniki odzysku 30
Tabela 12. Zrealizowane zadania z zakresu realizacji celu ekologicznego „poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych" w latach 2017-2018 41
Tabela 13. Sprawozdanie z realizacji Programu ochrony środowiska dla Gminy Kampinos do roku 2020 z perspektywą na lata 2021-2024 za lata 2017-2018 45

SPIS RYCIN

Ryc. 1. Położenie Gminy Kampinos 7
Ryc. 2. Liczba ludności Gminy Kampinos w latach 2016-2018 z określeniem liczby ludności poszczególnych grup ekonomicznych 8
Ryc. 3. Położenie Gminy Kampinos na tle JCWPd oraz GZWP 17
Ryc. 4. JCWP w granicach Gminy Kampinos 19
Ryc. 5. Interpretacja monitoringu wód powierzchniowych 20
Ryc. 6. Klasyfikacja stanu / potencjału ekologicznego przeprowadzona w latach 2017-2018 22
Ryc. 7. Ocena stanu JCWP przeprowadzona w latach 2017-2018 23
Ryc. 8. Korzystający z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności w gminach powiatu warszawskiego zachodniego 24
Ryc. 9. Korzystający z instalacji kanalizacyjnej w % ogółu ludności w gminach warszawskiego zachodniego 26
Ryc. 10. Lokalizacja obszarów o możliwej predyspozycji do rozwoju ruchów masowych ziemi – projekt SOPO 29
Ryc. 11. Obszar i granice Kampinoskiego Parku Narodowego na tle Gminy Kampinos 32
Ryc. 12. Obszary Natura 2000 w Gminie Kampinos 33
Ryc. 13. Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu na tle granic administracyjnych Gminy Kampinos. 34

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Krzysztof Sucharski